

Več odgovornosti pri zaposlovanju

Storilec kaznivega dejanja ne more na odgovorno službeno mesto — Več sodelovanja s strani podjetij

V našem družbenem in političnem razvoju smo storili velik korak naprej. Idejne nasprotne socializma nam je uspelo onemogočiti, njih so vražnje rovarjenje smo zatrli. Velik del teh ljudi pa se je hitro znašel in se usidral v gospodarstvu. Tu so našli tla za svoje delovanje. Kmalu jih najdemo v vrstah navadnih kriminalcev.

Nekaj podobnega smo pričakovali in nas to nikakor ni presenetilo. Vedeli smo, da bodo svoje sovražno in razdiralno delo skušali nadaljevati z namenom, da zavro naš napredni razvoj, sami pa se materialno opomorejo. Nedvomno pa ti ljudje zasledujejo tudi določen politični smoter.

Z navidezno prilagoditvijo so se znali vrniti tudi na odgovorna mesta, zlasti v naših podjetjih. Tu so svoje družbeno škodljivo delo nadaljevali in zagrešili vrsto kaznivih dejanj. Pa ne samo to. S svojim delovanjem so kaj kmalu okužili tudi svojo okolico in rezultat tega je bil, da so se znašli v kriminalu ljudje, ki so od nekdanj živeli na račun drugih in so to življenje skušali tudi danes nadaljevati na tla ali oni način.

Povsem razumljivo, logično in edino pravilno bi bilo, da tisti ljudje, ki so zagrešili kazniva dejanja s tem, da so se okoriščali na račun družbe, ne bi mogli in smeli dobiti zaposlitve na odgovornih mestih v naši industriji, trgovini itd. Vendar temu ni tako. Stevilne uprave nameščajo v svojih podjetjih ljudi, ki so roke omadeževali z grabežem in tatvino. Nameščajo jih celo na taka mesta, kjer je ponovni kriminal skoraj zagotovljen.

V podjetjih nihče ne vpraša teh ljudi, odkod so in kaj so. Za uprave podjetij je važno, da so strokovnjaki, pa četudi brez moralnih in političnih kvalifikacij.

Nedvomno moramo tudi tistim ljudem, ki so zašli na krivda pota in postali družbeno škodljivi, pa so kazni za svoje dejanje prestali, zagotoviti določeno ekstenzo. Seveda pa bi jih nikakor ne smeli nameščati na taka odgovorna mesta, kjer jih zopet lahko obide skušnjava.

Kam nas pripelje taka breznačelna personalna politika, nam nazorno kaže naslednji primer:

Franc Sprah je bil že pred leti med vojno zaradi tatvin večkrat v zaporu. Po osloboditvi se je zaposlil kot nabav-

ljac v nekem podjetju v Mariboru. Zaradi spekulacije in nedovoljene trgovine ga je okrogno sodišče v Mariboru kaznovalo na leto dni in štiri mesece zapora. Po prestani kazni je dobil službo v mariborskem podjetju »Zlatorog« kot ekonom. Po nekaj mesecih je revizija ugotovila večji primanjkljaj in Sprah je šel ponovno sedet za pol leta. Nato ga je nastavilo mariborsko podjetje »Rog« za poslovodjo v mesnici, kjer je bilo v treh mesecih 140.000 din primanjkljaja. Podjetje »Rog« kaznivega dejanja ni prijavilo, temveč se je zadovoljilo s »Sprahovo obljubo, da bo primanjkljaj poravnal. Vprašamo se, s čigavim denarjem? Nazadnje je bil Sprah nastavljen kot poslovodja mesnice v Slovenski Bistrici, kjer pa je že po treh mesecih ponovnil pol milijona dinarjev. In zaključek: pet let zapora.

Ob tem se nam porodi vprašanje, kaj so mislili ljudje, ki so tega človeka nastavljali na službena mesta, kjer je lahko po mili volji krađal. Po našem mnenju so ljudje, ki so vedeli za Sprahovo nepoštenost, pa so ga kljub temu nastavili za poslovodjo, skrivni.

O pouku družbenih ved na gimnazijah

Predmetnik, ki ga je svet za prosveto in kulturo LRS predvidel za prihodnje šolsko leto, predpisuje, da se v VIII. razredu predmeta »zgodovina« in »metelji družbene in državne ureditve« predavajo v enotnem predmetu s štirimi urami na teden za oba predmeta skupno.

Glede na to, da predmet »metelji družbene in državne ureditve« predavajo zgodovinarji, je edino možno in pravilno, — je takšna združitve popolnoma na mestu. Če pa naj ta združitve pomeni zmanjševanje znanja iz politične ekonomije, marksistične sociologije in sodobne ekonomije FLRJ, potem je škodljiva. Dosedanji učni načrt za »metelje družbene in državne ureditve« je imel prav to pomanjkljivost, da je predpisoval teme iz zgodovine stare znanosti, ki jih obravnava zgodovina, obično premalo pa je predpisoval teme iz politične ekonomije, marksistične sociologije in ekonomije FLRJ. In če naj se zdaj ure, pridobljene s tem, bodo teme iz politične ekonomije predavale v okviru zgodovine, izkoristijo za razširitev pouka z zgodovine, — potem smo pri izobrazbi osmošolcev naredili velik korak nazaj.

Zato bi moral novi učni načrt, ki mora že zaradi nove razvrstitve dveh dveh predmetov biti predpisan do prihodnjega šolskega leta, izpolniti in izboljšati. Učni načrt »metelje družbene in državne ureditve« tako, da bo s to združitvijo zares pridobil čas za razširitev in poglobitev znanja s področja politične ekonomije in marksistične sociologije, ekonomije in metelje družbene ureditve FLRJ. Če učni načrt ne bo posebej in podrobno predpisal sistematičnega tega pouka, se bodo učni primeri dogajali, da bo ta snov zastopana, na razlago strukture in oblik zakonodajnih in izvršnih organov, gospodarskih in socioloških pojavov in zakonitosti.

Terena Zg. Šiška in Dravljje sta se oddolžila spomenu padlih borec

Ljubljana, 10. maja. V okviru proslav za deseto obletnico osvoboditve, ki so jih organizirale terenske organizacije SZDL terenov Zg. Šiška, Litostroja in Dravljje, je bila večeraj popoldne pred domom TVD »Partizan« od Vodnikovih cest v Zg. Šiški lepa spominska svečanost, pri kateri sta se terenski organizaciji Zveze borec terenov Zg. Šiška in Dravljje oddolžili spomenu padlih borec in žrtev fašizma s tem, da sta jim na proleju doma TVD »Partizan« odkrili spominsko ploščo. Slavnost je začel predsednik Zveze borec terenov Zg. Šiška Jože Hrovat. Sledil je žalni spored, ki sta ga izvedla moški pevski zbor domače »Svobode« in mladinska godba »Litostroja« pod vodstvom kapelnika Slavka Leandra, ljubljski

Cudi nas, da o tem niso nikdar razpravljali delavski sveti, upravni odbori in ne nazadnje tudi politične organizacije v podjetjih. Naša javnost je tako personalno politiko naših podjetij že zdavnaj obsodila, le v podjetjih se za to še ne zmenijo.

Nerazumljiva je tudi nastavev uslužbenec MTT, ki so bili nedavno obsojeni zaradi gospodarskega kriminala. Se pred pravomočnostjo obsodbe so nekateri že našli nova službena mesta. Evo kako:

Anton Čare, bivši direktor MTT, obsojen na leto dni zapora, je danes namestnik direktorja tekstilne tovarne v Nišu; inž. Vlado Vodeb, obsojen na leto dni in dva meseca zapora, je nameščen na odgovornem mestu v tekstilnem inštitutu v Mariboru; Makso Senica, obsojen na leto dni in tri mesece zapora, je sedaj glavni obratovodja tekstilne tovarne v Štiju; Milan Stiflar, obsojen na dve leti strogega zapora, je skladiščnik mariborske četarne; Bogomir Teržec, obsojen na sedem mesecev zapora, je obratni računovodja mariborske četarne itd.

Kljub temu, da svoje kazni še sploh nastopili niso, ker obsodba še ni potrjena, so vsi tri dobili odgovorna službena mesta. Kaže se kakor da nihče izmed tistih, ki so te ljudi zaposlili, sodbe ni jemal res-

Tudi, če prezmemo dejstvo, da je glavna pomanjkljivost pouka (učnega načrta in učbenikov) zgodovine I. prav v prenamenjavi upoštevanju in prevet formalističnem razlaganju povezanosti in odvisnosti zgodovinskih dejstev od ekonomskih dejstev (odvisnosti moralnih, političnih, znanstvenih, umetnostnih itd. misli in nazorov ter oblik države in prava ter sploh niti-vov organiziranja od ekonomskih odnosov in z. v pomanjkljivi razlagi »ekonomskih pojavov« (pomenih vrst teh pojavov, medsebojne povezanosti itd.), če tudi prezmemo dejstvo, da še dalj časa ni bilo mogoče doseči takšnega pouka, zgodovine in postavimo, da je ta pouk že dosegel nivo zares marksistične zgodovine — celo v takšnem primeru si lahko zastavljamo vprašanje: ali ne bo vedno, ob tako popolnem materialističnem (marksističnem) pouku zgodovine, da se bo dijak v teku dvanajstih let šolanja vsaj v enem letu po dve uri na teden seznanil s sistematično področje ekonomije in zakonov s področja zgodovinskega materializma (marksistične sociologije), politične ekonomije, nauka o državi in prava itd., posebej še na primerih sodobne nacionalne in tuje ekonomike ter državne oziroma samoupravne ureditve?

Nekateri tovaršiški si kot vsebino tega predmeta zamisljajo svojo strukturo in obliko naših organov oblikati, pravosodja itd. In potem je razumljivo, da se jim zdi, da se to lahko »odpravi mimogrede«, ob zgodovini oz. nekje na koncu osmega razreda lpd. Pozabljajo, da so znanosti kot sociologija (oz. zgodovinski materializem), politična ekonomija in nauk o državi in prava nastale in se razvile prav zaradi nujnosti pojasnitve same zgodovine (političnih dejstev in — kar je bistveno — usmerjanja aktualnih družbenih dogajanj; in, da so potrebne posebej o znanosti, zlasti metodno in sistematično, da bi lahko spoznavali in pojasnili vzroke zgodovinskih in (predvsem) sodobnih dogajanj. Osmošolec je dovolj zreel za spoznanje glavnih zakonitosti iz zgoraj omenjenih ved, na primer: zakaj in kako način razpolaganja (»lastnina«) proizvodnih sredstev zavisi od načina dela; kaj je, zakaj in kdaj je naj-

odbornik Franc Nebec pa je imel žalni nagovor. Spominsko ploščo, v katero je vklesanih 121 imen, kar zgovorno govori o velikem krvnem davku, ki sta ga za našo nacionalno in socialno osvoboditev prispevala ta dva terena, je lično in z brezpričnim prostovoljnim delom izdelal sekretar terenskega odbora Zveze borec terenov Zg. Šiška in nosilec »Spomenice 1941« Lojze Selan. Kljub skrbnemu in dolgotrajnemu zbiranju podatkov o žrtvah NOB in fašističnega terorja iz teh dveh terenov pa se je izkazalo, da imena, zbrana na plošči, še niso vsa, ker je dejansko število žrtev na teh dveh terenih še večje. Imena, ki so tako nehoti izpadla, bodo naknadno vnesena na spominsko ploščo.

Med imeni padlih borec in aktivistov je tudi vrsta borec in aktivistov ter partijskih delavcev od leta 1941 ali celo iz časov predaprilske Jugoslavije, med njimi sekretar ene izmed partijskih organizacij v Zg. Šiški v letih 1940—1941 in kasneje s sodelavka Centralne tehnične Ljudmila Smolnjski, nadalje štirje bratje Babniki iz Dravljje, znani po svoji hrabrosti, trije bratje — junaki Čučkar iz Zg. Šiške, trije bratje Mihelič, Branko, Josip in Miloš Ziherl in drugi. Slavnosti so se udeležili številni svojci padlih in veliko število prebivalstva.

no, kar je med drugim skrajno neodgovorno.

Seveda nam taki primeri nehoti vzbujajo prepričanje, da so naša sodišča osamljena pri svojem delu. Na splošno lahko trdimo, da to ne drži. Vsi smo zainteresirani, da čimprej odpravimo gospodarski kriminal. Vendar moramo pri tem vsi sodelovati, tudi naša podjetja. Tedaj ne bomo več brali v statistikah, da je bilo največ kaznivih dejanj v gospodarstvu odkritih zaradi nerodnosti storila, ne pa zaradi prijave s strani podjetij, ki se temu vse preveč rada izogibajo. Morda ne bi bilo napak, če bi podjetja za določena službena mesta zahtevala izpisek iz kazenske evidence, ali pa naj bi bila kazna storilca kaznivega dejanja vpisana v delavsko knjižico.

Naš boj proti gospodarskemu kriminalu in materialni ter moralni škodi, ki nam jo povzroča bo učinkovit, kakor hitro bodo sodelovala tudi naša podjetja. Samoupravni organi v podjetjih se bodo morali veliko bolj zanimati, kakšne ljudi zaposlujejo uprave. Seveda pa naj bi bili najbolj kritični primeri tudi predmet razprave naših političnih organizacij in oblastnih organov.

Le tako bomo zajeli gospodarski kriminal, ki nam povzroča občutno moralno škodo. V. Stempihar

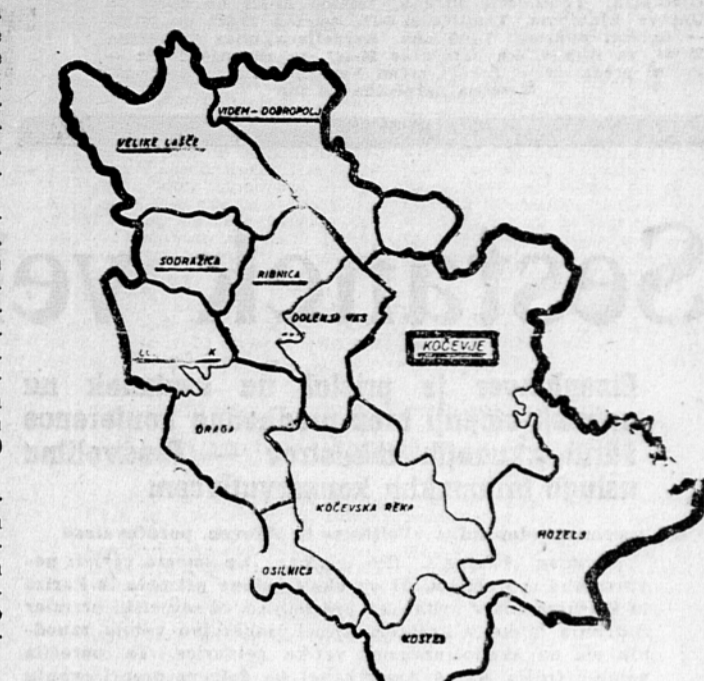
Kaznna bo upravno-teritorialna razdelitev kočevskega okraja

Na nedavni seji odbora za organizacijo oblasti in uprave republiškega zbora Ljudske skupščine LRS so razpravljali o predlogu iniciativnega odbora kočevske komunalne skupnosti o bodoči upravno-teritorialni razdelitvi okraja Kočevje.

Po tem predlogu bo kočevski okraj obsegal področje sedanjega okraja Kočevje in brčkone tudi del okraja Črnomelj (občina Predgrad). Površinsko bo imel 120.867 ha, prebivalcev pa bo 54.965. Največja občina po površini bo Kočevje 64.679 ha, najmanjša pa Sodražica s 4994 ha. Vsaka občina bo imela prebrižno 5900 prebivalcev.

V razpravah o novi upravno-teritorialni razdelitvi na Kočevskem so volivci v glavnem soglasni s predlogom okrajnega iniciativnega odbora, le v nekaterih občinah so prišlo do izraza razne lokalistične težnje.

Značilne so bile razprave o novi upravno-teritorialni razdelitvi na območju sedanje občine Draga. Predlog okrajnega iniciativnega odbora predvideva, do bosta sedanji občini Draga in Loški potok združeni v občino Loški potok. Temu predlogu se upirajo volivci Drage na čelu z nekaterimi občinskimi veljaki. Prvotno so izjavili, da grejo rajši

k občin v Čabru, češ da so tam nižje gozdne takse, pozneje pa so se ogrevali za občino Ribnico, sklicujoč se na svoje zasluge in na domnevo, da se potem ne bo v Dragi ničesar delalo. Nikakega smisla nima zagovarjati rivalitetnih in lokalističnih teženj občanov Drage, na drugi strani pa je znano, da nastaja v občini Loški potok lesna industrija, s tem pa bodo tudi dan večji pogoji za razmah v bodoči komuni.

Podobne težnje so bile tudi v občini Dolenja vas. Čeprav je sama Dolenja vas takorekoč v neposredni bližini Ribnice, so volivci podprli od nekaterih krajevskih činiteljev, hoteli na vsak način v komunio Kočevje.

Precej žive so bile razprave o mejah bodočih občin v nekaterih vaseh občine Velike Lašče. Več vasi, med njimi Gračev, Veliki Ločnik, Mali Ločnik, Laporje in Sloka gor, ki so sestavni del sedanje velikoklaške občine, je na zborih volivcev z veliko večino glasovalo za priključitev k bodoči občini v Grosupljem. V resolucijah poslanih na izvršni svet LRS, so utemeljevali, da imajo v Grosupljem bližje kakor v Velike Lašče, dalje, da je v Grosupljem sodišče, sedež katastra itd. Omenjene vasi nedvomno težijo v gospodarskem smislu, pa tudi dru-

gače bolj k Ljubljani kot v Kočevje, zato je njihova želja — priti v občino Grosuplje povsem naravna in utemeljena.

V občini Predgrad, ki je sedaj v črnomeljskem okraju, so bila v začetku deljena mnenja, h kateri komunalni skupnosti naj bi spadali, Prebivalci vasi Predgrada so se na zborih volivcev odločili za okraj Kočevje, medtem ko so se temu zoperstavili volivci iz Staroga trga. Eni kot drugi pa so gospodarsko kakor tudi prometno navezani na Kočevje. Po zadnjih vesteh so se baje že dokončno odločili za kočevski okraj.

Poseben problem zaradi oddaljenosti predstavlja občina Kostel in Osilnica. Po želji volivcev sta obe občini priključeni k bodoči komuni v Kočevju, čeprav imajo do tja 50 kilometrov. Okrajni iniciativni odbor se ogreva, da bi bila za ta del Kočevske, morda še skupaj z občino Predgrad, posebna komuna. Seveda je to odvisno v prvi vrsti od odločitve prebivalstva.

Nekaj težav je tudi v tem, da se hočejo v nekaterih občinah razcepiti vasi, ki so bile doslej v eni katastrski občini. Pri tem je treba vedeti, da je vsak najmanjši popravek v katastru zelo drag, saj stane manj kakor 300 tisoč do 400 tisoč dinarjev.

O USTANOVITVI DRUŠTVA »NIKOLA TESLA« ZA SLOVENIJO BODO SE RAZPRAVLJALI

Dne 10. t.m. so bile izvršene prve priprave za ustanovitev jugoslovanskega društva »Nikola Tesla« v Sloveniji. V ta namen je bilo posvetovanje predstavnikov šol, Društva inženirjev in tehnikov ter predstavnikov industrijskih podjetij. Diskusija, ki se je po uvodnih besedah predstavnikov izvršnega odbora društva razvila, je obravnavala predvsem vprašanje, kakšno vlogo in mesto naj bi to društvo imelo poleg že obstoječega Društva inženirjev in tehnikov, Ljudske tehnične in ljudske univerze, ki vsi že posredujejo našim ljudem v tej ali oni obliki potrebno znanje in razgledanost v znanosti in tehniki. Diskusija je opozorila v zvezi s podobnimi cilji in nalogami navedenih društev in organizacij tudi na možnost križanja kompetenc in pa cepitve sil.

RAZPIS

Delavcem in delavkam v industriji in kmetijstvu, ki so aktivni politični delavci in si želijo razširiti svoje politično znanje, sporočamo, da se bo NOVI TEČAJ POLITIČNE SOLE PRI CK ZKS začel 1. septembra 1955 in bo trajal 5 mesecev. Prijave z osebnimi podatki, s podatki o dokončanih šolah in tečajih, o stažu in funkcijah v političnih organizacijah, o osnovnem poklicu, zaposlitvi in višini mesečnih prejemkov pošljite do 20. junija t. l. na upravo Politične šole CK ZKS, Ljubljana, Parmova št. 37, II. trakt, telefon 23-981, int. 206, hkrati pa tudi na svoj okrajni komite ZKS. Sola ima internat. Podrobnejše informacije dobite pri upravi Politične šole ali okrajnem komiteju ZKS svojega okraja.

Skandinavski slikarji na Jadranu

Split, 10. maja (Tanjug). Danes je potovala skozi Split v Dubrovnik skupina 28 slikarjev iz skandinavskih držav, ki bodo ostali v Dubrovniku več dni in med tem časom slikali obmorske pokrajine v južni Dalmaciji.

UPRAVA POLIKLINIKE V MARIBORU, Sodna ul. 13
razpisuje:
mesto zdravnika specializanta za rentgenologijo
mesto zdravnika specializanta za kirurgijo
mesto zdravnika specializanta za nevropsihiatrijo
mesto zdravnika specializanta za otorinolaringologijo.
Pogoj: dokončani staž, opravljeni strokovni izpit in odobritev za specializacijo.
Prošnja vložite do 30. maja 1955 na upravo Poliklinike, Maribor, Sodna ulica 13.

Po kratki boleznj v starosti 87 let nas je zapustil naš ljubljani papa, nono, tast, stric in svak
JOSIP STREKELJ
nadzornik šolskih vrto v pokoj
Pogreb nepozabnega bo v četrtek, dne 12. maja 1955 ob 15.30 uri iz Andrejeve veže na Zalaha.
Zalužiči: Lavoslav in Saša, sinova; Dora, snaha; Vladimir in Bojana, vnuk in vnučinja ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Sežana, 10. maja 1955.

OB ROBU dogodkov

SESTANEK SVETA ATLANTSKEGA PAKTA

Zahodna Nemčija v Atlantskem paktu

Od posebnega dopisnika »Politike« in »Slov. poročevalca«.

PARIZ, 10. maja. Pariški sestanek se razvija brez velikih iznenadenj in razburjanj. Včeraj je Zahodna Nemčija uradno postala član Atlantskega pakta. To je bil dogodek, ki je dominiral vsem sestankom ministrov za zunanje zadeve petnajstih držav. Slovesnost je bila v veliki dvorani palače Chailloot. Po pozdravnem govoru predstavnika Gréje Stefana, ki predseduje zasedanju, so po vrsti vstajali ministri in pozdravljali zgodovinski datum, 9. maja 1955.

Na koncu je govoril tudi nemški kancler Adenauer, ki je sam ponovil prejšnje izjave, da bo Zahodna Nemčija zvesto izpolnjevala vse obveznosti, ki jih je sprejela z vstopom v Atlantski pakt. Uradna jezika na sejah Organizacije Atlantskega pakta sta bila doslej francoski in angleški, kanclerju Adenauerju pa so zaradi neznanja navedenih dovolili, da je govoril nemško.

Medtem ko je bila slovesnost v palači Chailloot ob sprejemu Zahodne Nemčije v Atlantski pakt, je skupina višjih oficirjev, med katerimi je bil tudi general Speidel, ki bo odsej predstavljal Zahodno Nemčijo,

prisostvovala pred poslopijem Vrhovne komande sil Atlantskega pakta prvemu dvigu zahodnonemške zastave.

Te slovesnosti so bile brez ozira na velik pomen vstopa Zahodne Nemčije v Atlantski pakt drugostopenjske značaja in so bolj privlačile, pozornost gledalcev, kakor samih udeležencev, ki so bili zaposleni z drugimi vprašanji, ki so po njihovem mišljenju trenutno važna. Za Francijo je glavni problem še vedno Indokina, odnosno nesoglasje z Washingtonom glede načina, kako naj se naredi konec anarhiji, ki vlada v Južnem Vietnamu.

Na dosedanjih sestankih med francoskimi predstavniki in ameriškim ministrom za zunanje zadeve Fosterjem Dullesom niso dosegli nobenega napredka, edini rezultat je bila ugotovitev nesoglasij, vztrajanje na prejšnjih pozicijah. Foster Dulles je naprej brani tezo o predsedniku Diemu, kot edinem človeku, v katerega ima Washington popolno zaupanje in verjame, da bo utrdil mir v državi. Francozi smatrajo, da Diem ni človek, ki bi bil mogoče ne glede na njegovo popolno privrženost ZDA, uvesti karkoli trajnega v južnem Vietnamu. Uspel je preganiti upornike iz Sajgona, ni pa jih mogel popolnoma onemogočiti. Za tem je dovolil, da ga je izigral revolucionarni komite, v katerega so se — kot pravijo tu — vrinili tudi Ho Si Minhovi ljudje.

Niti poskus s cesarjem Bao Dajem ni uspel. Njegov predlog ni niti najmanj raznežil ameriškega zunanjega ministra, ki je celo odklonil sprejeti cesarja na razgovor. V Washingtonu izjavljajo, da niso za vsako ceno proti Bao Daju, smatrajo celo, da mora še nadalje ostati šef Južnega Vietnama, toda samo pod pogojem, da se vnaprej odreče vsaki aktivni vlogi v življenju dežele. V predsedstvu francoske vlade poudarjajo danes, da obstoja še dosti možnosti, da bi našli pot iz zagate in poiskali kompromisno rešitev, ki bo omogočila skupno akcijo Pariza in Washingtona in napravila konec anarhiji in grozljavam državljanske vojne.

V poročilu o zahodnoevropski zvezi ni saarsko vprašanje omenjeno niti z besedico. Toda komentatorji pariškega tiska kljub temu pišejo z veliko pikrostjo in jedkostjo o nedavnem obisku šefa Quai d'Orsayja v Bonnu ter mu očitajo »popolno kapitulacijo pred Adenauerjem«. Celotno sam zunanji minister Pinay, kot kaže sedaj, že sam ugotavlja, da ni bilo mnogo razlogov za navdušenje, ki ga je izrazil po razgovorih v Bonnu ter poskušal nagovoriti Adenauerja, da bi se odrekel nekaterim pristojnostim, ki jih bo imel bodoči saarski komisar. Pinayeu je se pridružil — verjetno po katoliški liniji — tudi Robert Schumann, toda doslej brez uspeha. Adenauer, ki ima podpisano pogodbo o Saaru v žepu, ne kaže niti najmanjše volje, da se

odločbe spremene.

Kot največji greh očitajo Pinayu privolitve, da bo imel bodoči komisar pravico veta na vse sklepe saarske vlade. Komisar bo resnični gospodar Saara in ker bodo pri volitvah sodelovale tudi države Beneluxa in Velika Britanija, si v Parizu ne delajo mnogo iluzij o njegovi popolni nevtiralnosti in eventualni zaščiti francoskih interesov.

Neodvisni »Combat« piše danes, da je Francija na ta način prepuščala Saar na milost in nemilost pronomskih strank, ki jim ne bo težko z volitvami v najkrajšem času priključiti Saar Zahodni Nemčiji.

Vzporedno s komentarji in ugibanji o kraju in temah razgovora med velikimi štirimi, izražajo tu upanje v ugodne izglede za nadaljnje popuščanje napetosti v svetu, kar je v nasprotju z včerajšnjim govorom Forster Dullesa v palači Chailloot, ki je bil preveč prežet s pesimizmom. Razvijajoč tezo o popuščanju napetosti v svetu navaja diplomatski urednik pariškega »Monda« kot zgled Jugoslavijo in neno vztrajanje, da se da Balkanski zvezi čim večji pomen političnega, gospodarskega in kulturnega sodelovanja med tremi balkanskimi državami.

V. Djukič

NOVICE V SLIKI

Glasič londonskega mesta Commander J. R. Poland je s. t. m. meščanom prebral proglas o razpustu britanskega parlamenta. Novi parlament, ki ga bodo izvolili 26. maja se bo prvič sestel 14. junija. Z razpustom dosedanjega parlamenta se je uradno začela volilna kampanja, v katero namerava poseči tudi bivši premier Churchill. Na sliki glasič londonskega mesta, ko bere proglas.

Gospodarska pogajanja med Avstrijo in ZSSR

DUNAJ, 10. maja (Tanjug). Avstrijska vlada je sklenila, da bo še ta mesec poslala v Moskovsko delegacijo, ki se bo s sovjetskimi državniškimi pogovorila glede trgovinske pogodbe med obema državama. V pripravljanih razgovorih naj bi sestavili blagovne sezname za dobavo, ki jih je Avstrija dolžna kot odškodnino za izročitev bivšega nemškega premoženja pod sovjetsko upravo. Avstrija mora plačati po sporazumu, sklenjenem v Moskvi, v petih letih odškodnino 150 milij. dolar., in sicer v blagu in ne v denarju, kot je določal načrt državne pogodbe.

Zbor v Varšavi

Moskva, 10. maja (Reuter). Predsednik sovjetske vlade maršal Bulganin in minister za zunanje zadeve Molotov sta danes z letalom odpotovala v Varšavo, kjer se bosta udeležila konference o varnosti vzhodnoevropskih držav.

V Varšavo je odpotovala tudi delegacija vzhodnonemške vlade, ki jo vodi predsednik vlade Otto Grotewohl. V delegaciji so še podpredsednika Walter Ulbricht in Otto Nuschke, ministra za zunanje in notranje zadeve, minister kmetijstva, vzhodnonemški veleposlanik v Varšavi in več drugih vladnih funkcionarjev. Ze včeraj sta prispeli tudi bolgarski ministri za zunanje zadeve in obrambo.

Prva pod vodstvom predsednika bolgarske vlade Vlka Cervenкова, druga pa pod vodstvom Andreja Hegedisa, predsednika ministrskega sveta.

Amnestija

DUNAJ, 10. maja (Reuter). — Českoslovaška vlada je danes razglasila splošno amnestijo za desetletno obdobje osvoboditve izpod nemške okupacije. V Českoslovaško se lahko vrnejo državljani, ki žive v tujini, pa se v šestih mesecih po razglasitvi amnestije prijavijo za vrzitev v državo.

Šesti sestanek veleposlanikov

Razgovori se bodo nadaljevali do srede — Državna pogodba in britanske volitve

DUNAJ, 10. maja (AFP). — Na današnjem, šestem sestanku veleposlanikov, ki mu je predsedoval sovjetski veleposlanik Iljičev, so govorili skoraj izključno o avstrijskem petroleju v zvezi s sovjetsko-avstrijskim sporazumom v Moskvi. Na daljši seji ožjega odbora so to vprašanje ponovno pretresali, doslej pa se niso v ničemer sporazumeli. Ni izključeno, da se bodo razgovori nadaljevali do srede.

Medtem pa bo redakcijski odbor urejeval besedilo določb, glede katerih so se veleposlaniki že sporazumeli.

Današnja konferenca štirih veleposlanikov se je končala ob 18. uri. Prihodnja seja bo jutri popoldne.

Iz Londona poročajo, da bo britanski minister za zunanje zadeve MacMillan v soboto odpoval na Dunaj, kjer bo imel

skupno z ministri za zunanje zadeve ZDA in Francije razgovor z Molotovom pred podpisom avstrijske državne pogodbe. Kakor pravijo v Foreign Office, se veleposlaniki posvetujejo o besedilu avstrijske pogodbe, ministri za zunanje zadeve pa se morajo sporazumeti tudi o drugih dokumentih: razglasitvi avstrijske nevtiralnosti in jamstvu za ozemeljsko nedotakljivost neodvisne avstrijske države. Britanski uradni krogi so prepričani, da sovjetska vlada ne bo nasprotovala predlogu, naj bi četverna poročila o nedotakljivosti Avstrije podpisali pozneje, kar je predlagala britanska vlada zaradi parlamentarnih volitev. Konservativci namreč poudarjajo, da je prevzemanje novih obveznosti v Evropi v predvolilni kampanji za sedanjo vlado politični riziko.

NEW DELHI, 10. maja (Reuter). Voditelj vojaških opazovalcev ZN v Kašmiru avstralski general Nimmo je odpotoval v Džamo, da bi preiskal okoliščine spopada med pakistansko obmejno policijo in indijskimi vojniki. Včeraj sta mesto dogodka obiskala tudi predsednik kašmirske vlade in indijski minister za organizacijo obrambe.

Kritika in posledice

Boji v Sajgonu se nadaljujejo — Ostre kritike ameriškega delovanja v francoskih listih in protikupek Diemove vlade

SAJGON, 10. maja (AFP) Vietnamka vladna vojska je davi zavzela policijsko postajo Dakao, zadnje oporišče sekte Bin Ksljen v Sajgonu. V prostorih postaje so našli kakih deset lahkih mitraljezov, več min in nekaj municije.

Radikalni »Aurore« graja danes stališče ZDA do položaja v Južnem Vietnamu. V sporu, ki je nastal med ZDA in Francijo glede Južnega Vietnama, bi morala pamet narekovati ameriškem ministru za zunanje zadeve, da bi zavzel »manj sistematično stališče«. Če sodi State Department, da ima pravico sam voditi vietnamsko politiko, potem imamo mi pravico, spomniti ga na to, da stoletja francoske navzočnosti v Indokini ni bilo brez uspeha, navaja časopis. Poleg tega ameriški poskus v Aziji niso rodili takih sijajnih uspehov, da bi imelo ameriško ministrstvo za zunanje zadeve povod za zadovoljstvo. Odločno podpiranje Diemja in posredno podpiranje srdite protivfrancoske gonje v Sajgonu, bi utegnila imeti najresnejše posledice

predvsem za naše sorojake v Indokini, pa tudi za ves zahodni blok, zaključuje časopis.

Pred nekaj dnevi so vietnamske oblasti v Sajgonu prepovedale prodajo več francoskih časopisov, med njimi France Soir, Paris Presse, Figaro, Monde, Aurore ter tri tednike. Vietnamske oblasti razlagajo ta sklep s trditvijo, da so ti časopisi »tendenciozno poročali o dogodkih v Južnem Vietnamu«. Prepovedano je tudi prodajati švicarski časopis »Suisse«.

Sajgon, 10. maja (AFP). Ngo Din Dijem je obnovil svojo vlado. Zase je pridržal položaj predsednika vlade in ministra narodne obrambe. Za novega ministra za zunanje zadeve je imenoval dosedanjega prodekanu pravne fakultete v Sajgonu Yu Van Maua.

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA
Poročilo o zrebanju srečk 70. kola (Plan I) v Murški Soboti, dne 10. maja 1955

Srečke, ki se končujejo s spodaj označenimi številkami	so zadelo	Srečke, ki se končujejo s spodaj označenimi številkami	so dobitke
00	1.000.—	285	2.000.—
50240	80.000.—	915	5.000.—
57380	60.000.—	6655	40.000.—
228420	100.000.—	7625	20.000.—
396360	100.000.—	303405	200.000.—
537950	100.000.—	442155	100.000.—
871	5.000.—	3376	50.000.—
28581	80.000.—	041366	100.000.—
31951	80.000.—	171586	100.000.—
51451	60.000.—	185586	200.000.—
51491	80.000.—	518278	100.000.—
69381	60.000.—	540216	200.000.—
334801	200.000.—	586768	100.000.—
2	200.—	137	2.000.—
112	10.200.—	1137	32.000.—
9352	30.200.—	45637	60.000.—
2082	40.200.—	256677	300.000.—
193672	200.200.—	279677	600.000.—
263952	100.200.—		
943	3.000.—	868	2.000.—
6973	20.000.—	0528	20.000.—
010133	100.000.—	141258	100.000.—
016733	100.000.—	357218	100.000.—
105813	100.000.—	452428	100.000.—
245883	100.000.—	588268	100.000.—
259513	100.000.—		
316363	100.000.—	9	200.—
554783	100.000.—	659	3.200.—
		0619	20.200.—
		7859	30.200.—
9094	50.000.—	80969	60.200.—
59914	80.000.—	474239	400.200.—

Skupno je bilo izžrebanih 132.140 dobitkov in 8 premij v skupni vrednosti 80.400.000 dinarjev. V zneskih za izplačilo so vezani dobitki že upoštevani. Dobitke izplačujemo samo po uradni žrebni listi. Dobitke do vključno 50.000.— dinarjev izplačujejo zastopniki Jugoslovanske loterije, dobitke od 3.000.— do 50.000.— dinarjev izplačujejo tudi vsi sedeži Narodne banke FLRJ, večje dobitke in premije pa izplačujejo vse republiške direkcije in Glavna direkcija Jugoslovanske loterije.

Na srečke, ki so bile prodane v Sloveniji so večje dobitke zadelo imetniki sledečih srečk:

štev. 334801	premijo 200.000.—	dinarjev v Ljubljani
štev. 185586	premijo 200.000.—	dinarjev v Kranju
štev. 452428	dobitek 100.000.—	dinarjev v Celju
štev. 041366	dobitek 100.000.—	dinarjev v Radovljici
štev. 010133	dobitek 100.000.—	dinarjev v Mariboru
štev. 131951	dobitek 80.000.—	dinarjev v Kamniku
štev. 459914	dobitek 80.000.—	dinarjev v Radovljici
štev. 400969	dobitek 80.000.—	dinarjev v Celju
štev. 069381	dobitek 60.000.—	dinarjev v Celju
štev. 169381	dobitek 60.000.—	dinarjev v Mariboru
štev. 569381	dobitek 60.000.—	dinarjev v Trbovljah
štev. 157380	dobitek 60.000.—	dinarjev v Ljubljani
štev. 257380	dobitek 60.000.—	dinarjev v Ljubljani

Srečni dobitniki naj zaradi izplačila gornjih dobitkov predlože svoje srečke Jugoslovanski loteriji, Direkciji za LRS v Ljubljani, Beethovnova 10. Prihodnje zrebanje srečk 71. kola (Plan II) bo 25. maja 1955 v Novem mestu.

— Na še to, mall, da boš lažje držal! (Karikatura: B. Kos)

TELEGRAMI

KÖLN, 10. maja (Reuter). Nova zahodnonemška letalska družba »Lufthansa« bo prihodnji teden začela redni promet na poti Hamburg—Madrid, Hamburg—Düsseldorf—London in München—Frankfurt—London ter Hamburg—Frankfurt—Pariz. Junija bo prvi polt letel čez ocean Hamburg—New York.

LONDON, 10. maja (Tanjug). Danes so se nadaljevali razgovori zastopnikov Velike Britanije, ZDA, Sovjetske zveze, Francije in Kanade o razorožitvi. Konferenca pododbora OZN za razorožitev traja že dva meseca in pol, sedaj pa je že pri koncu.

DUNAJ, 10. maja (Tanjug). Po sklepu avstrijske vlade bosta av-

PO MARIBORU

OB DESETLETNICI OSVOBODITVE

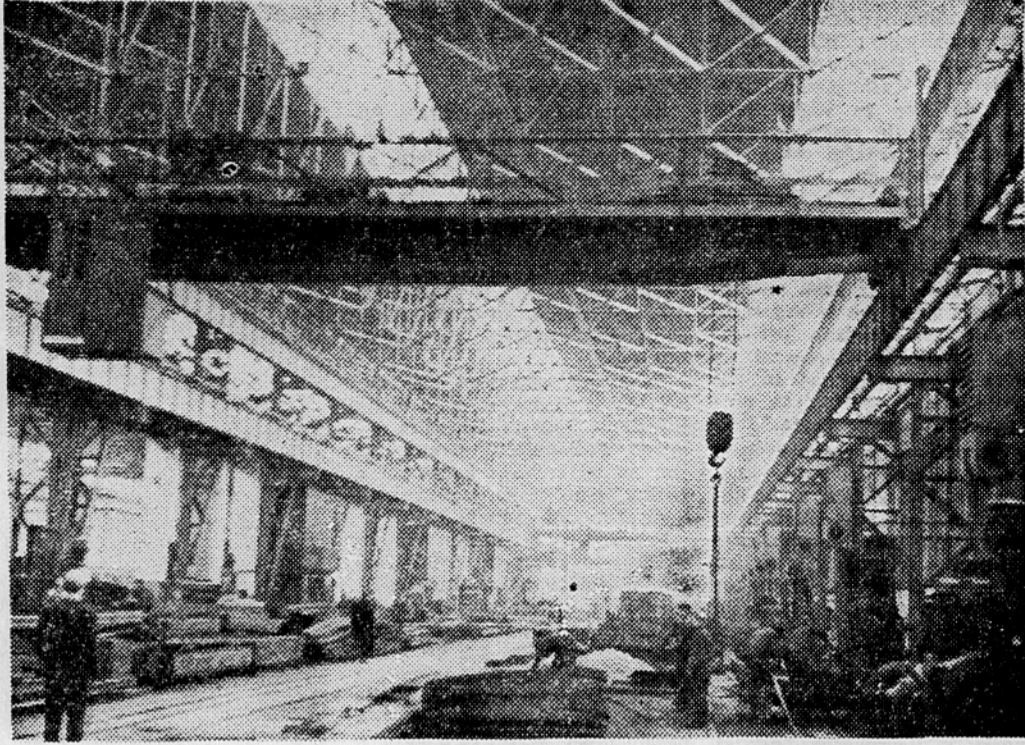
PRVA JESEN

Tudi v Mariboru vzhajajo te dni zmagovite zastave. V proslavo deset let svobode, velikih delovnih zmag in kulturne rasti mesta ob naši severni meji, tistega mesta, ki je najbolj brzdiko občutilo nasilje nacizma in je bilo v vojni vihri močno prizadeto. Najtežje rane so zaceljene, spomini na trpljenje in zmagoviti maj 1945 pa so ob deseti obletnici spet živi...

Ljudje so okrasili svoje domove, svoje tovarne in ustanove. Vrstijo se prireditve, tekmovalnja in proslave. Mesto je v cvetju in zelenju, kakor je bilo pred desetimi leti, le ruševin ni več, temveč novi industrijski objekti, novi stanovanjski bloki pričajo, da si je delovno ljudstvo Maribora po vseh težavah in naporih postavilo trdne temelje za svojo gospodarsko in kulturno rast.

V teh desetih letih Mariborčan niso le obnovili svojega mesta in gospodarstva, temveč zgradili tudi močno, novo industrijo. Danes je Maribor naše najmočnejše industrijsko središče in je udeležen pri narodnem dohodku Slovenije s 15,8 odstotka.

Najmočnejši industrijski veji sta kovinska in tekstilna. Obe sta zaradi svojih kvalitativnih izdelkov znani prek meja domovine. »Metalna« je zrasla iz skromnega podjetja za izdelavo vijakov v priznano tovarno kovinskih konstrukcij. Izdelala je hidromehansko opremo za vse naše hidrocentrale, letos pa je postala tudi samostojni izvoznik. Medtem ko je

Projea v »Metalna«

raslo tudi število zaposlenih. Medtem, ko je bilo leta 1947 v Mariboru 11.474 zaposlenih, je našlo ob koncu minulega leta samo v industriji krh 20.734 ljudi, v celotnem mariborskem gospodarstvu pa je bilo zaposlenih 35.688 ljudi.

Vsi ti ljudje posredno ali neposredno sodelujejo pri upravljanju tega močnega in še vedno rastočega gospodarstva. Doživeli so bistveno spre-

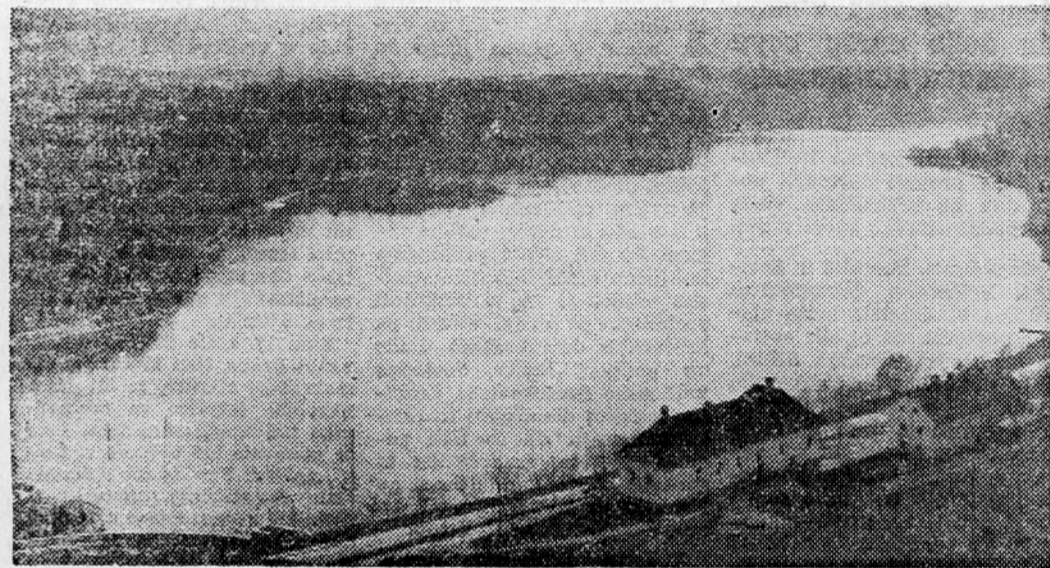
stanovanj s povprečno 60 kvadratnih metrov površine. Stanovanja niso obsežna, vendar pa sodobno opremljena, s centralno kurjavo, vgrajenim kuhinjskim pohištvom itd. Taka cenena, a vendar lepa in sodobna stanovanja naj bi gradili vse dotlej, dokler so ljudje še prisiljeni stanovati v neprimernih, vlažnih in nehigieničnih prostorih. Vsekakor pa bo treba glede na veliko

industrijskega objekta, temveč tudi turistično zanimivost. Na jezeru pri hidrocentrali se razvije vsako leto živalna veslaška in jadralna sezona z raznimi pomembnimi tekmovanji.

Tudi v kulturni rasti je Maribor v letih po osvoboditvi mnogo pridobil. Čeprav so šole še vedno tesne, že rasieta dve novi šoli: na Tezmem in Pobrežju, ki bosta vzgajali mladi delavski naraščaj. Gledališče prejema izdatno podporo MLO in je posebno razvseljivo dejstvo, da so mladi delavci, ki se izobražujejo v industrijskih šolah, njegovih stalni abonenti. Februarja lani je bila odprta v Mariboru tudi Umetnostna galerija, ki je priredila lani čez 20 razstav in je imela do konca leta 25.000 obiskovalcev. Lepo število obiskovalcev beležita tudi Mariborski muzej in javna knjižnica. Maribor ima tudi največ naročnikov na časopise, vsak četrti Mariborčan je naročen na enega izmed naših dnevnikov.

Ce upoštevamo, da je poleg 91 prosvetnih in kulturnih ustanov v Mariboru na delu še več agilnih društev »Svobode« z najrazličnejšimi sekcijami, potem lahko trdimo, da se tu oblikuje nova, delavska kultura, da postaja Maribor resnično kulturno središče severovzhodne Slovenije. Tudi na področju kulturne dejavnosti v Mariboru se kaže moč in ustvarjalnost mariborskega delavskega razreda.

Med največjimi in najpomembnejšimi javnimi objekti, ki so zrasli po osvoboditvi, moramo omeniti še gradnjo novega kolenčnika, ki bo v glavnem že letos dokončan. Srednja kmetijska šola ima 22 hektarov vinogradov. Sicer

Mariborski otok

znašala celotna mariborska proizvodnja jeklenih konstrukcij leta 1946 2830 ton, bo dala letos samo »Metalna« petkrat toliko proizvodov.

Podoben razvoj je napravila Tovarna avtomobilov. Leta 1947 so dali v promet prvih 27 kamionov, prevečen naše avtomobilske, leta 1955 pa je postavljen na trg že 1330 tovornih avtomobilov, lani 1642, letos pa 1800 kamionov in 200 avtomobilov. Ta porast pa je važen tudi v pogledu osamosvojitve tovarne od uvoza. Medtem ko so leta 1948 vražali še 80 odstotkov avtomobilskih sestavnih delov, jih proizvajajo letos doma že 99,4 odstotkov! O kvaliteti mariborskih avtomobilov pa pričajo najzgovorneje prevozniki kilometri, saj so prevozniki kamioni znanke »TAM« 80 tisoč, 100 tisoč in 150 tisoč kilometrov brez generalnega popravila.

Potem so tu še Mariborska železnica, Industrija kovinskih izdelkov in vrsta drugih kolektivov, o katerih bi morali zabeležiti podoben napredek v proizvodnji in kvaliteti.

Tekstilna industrija Maribora bo dala letos doslej največjo proizvodnjo — nad 26,750 tisoč kvadratnih metrov bombažnih tkanin, nad 2,500 tisoč kvadratnih metrov svilenih tkanin itd.

Vzporedno z napredkom mariborskega gospodarstva je

membno: postali so gospodarji in sami svoji upravljalci.

V letih delavskega samoupravljanja in gospodarjenja o podjetjih je bolj kakor prej prišla do izraza tudi skrb za boljše življenjske pogoje zaposlenih. V zadnjih dveh letih so se mariborski kolektivi resno spoprijeli s svojim najbolj perečim problemom: s stanovanjsko stisko.

V vojni je bilo porušenih 466 zgradb, blizu 200 pa poškodovanih. Z velikim razumevanjem in žrtvami so delovni ljudje Maribora vložili najprej vsa sredstva v obnovo in zgraditve industrije, zdaj pa so že zrasli in se rastejo v mestu lepi stanovanjski bloki.

Med kolektivni, ki so za stanovanjsko gradnjo vložili največ sredstev, je Mariborska

pomanjkanje stanovanj v Mariboru, ki je narasel danes že na 85.000 prebivalcev, vlagati tudi še v bodoče v to kar največ razpoložljivih sredstev. To narekuje za samo dejstvo, da se vozi na delo v mesto vsak dan nad 5000 ljudi, ki so oddaljeni več kot 5 kilometrov.

Med največjimi in najpomembnejšimi javnimi objekti, ki so zrasli po osvoboditvi, moramo omeniti še gradnjo novega kolenčnika, ki bo v glavnem že letos dokončan.

Čeprav prevladuje v Mariboru industrija, je tudi kmetijstvo važna gospodarska panoga. Vinogradi, ki se začeljnajo takoj nad sprehajališčem v parku, dajejo mestu posebno mikavnost.

Srednja kmetijska šola ima 22 hektarov vinogradov. Sicer

Nova osnovna šola na Tezmem

tekstilna tovarna, ki je po osvoboditvi zgradila oziroma obnovila 160 družinskih stanovanj. Lepe stavbe v Majstrovih ulici so res v ponos mesta. Pred dnevi so začeli graditi še peti blok na Pobrežju kjer bo 24 dvosobnih in 28 enosobnih stanovanj. Doslej je vložil samo ta kolektiv za omiljenje stanovanjske stiske 346 milijonov dinarjev vendar njegova skrb za preskrbo sodobnih stanovanj delovnim ljudem s tem še ni končana. Pri stanovanjski skupnosti MTT čaka rešitve še 700 prošenj...

Pridno gradijo stanovanja tudi ostala mariborska podjetja. Tovarna avtomobilov, Mariborska livarna in druga, stanovanjska stiska je prišla tudi podjetja, ki razpolagajo z manjšimi sredstvi, da mislijo na zgraditve stanovanj. Prvi korak k načrtnemu reševanju tega perečega problema so združeni investitorji, ki grade na Gosposvetški tri moderne »stolpne« stanovanjske hiše, ki bo vsaka imela po 32

je rednih le polovica, ostale pa obnavljajo. Pod Kalvarijo so uredili blizu 4 hektare novih nasadov z matičnjakom. Kmetijsko gospodarstvo je lani obnovilo na Meljskem hribu 8 hektarov vinogradov in 20 hektarov sadovnjakov in je tudi v teh pomladnih dneh sredi obnove. Na novo bodo posadili 250 jablan, 600 bruskev in 10.000 trsov muskatovega silvanca in laškega rizlinga. Malokatero mesto se lahko pohvali s tako razvitim in vzorno urejenim vinogradništvom in sadjarstvom, k čemur veliko pripomoreta Vinarski in Sadjarski inštitut.

V povojnem mariborskem gospodarstvu je tudi popolnoma nova postavka: proizvodnja električne energije s hidrocentrale Mariborski otok. Ta naš prevec na Dravi je začel obratovati leta 1948 in je dal do konca minulega leta blizu 900 milijonov KWH električne energije. Ne pomni pa za mesto samo važnega

Pesniška zbirka Janeza Menarta

Zunaj sije pomlad, tako topla in zlata, da jo človek občuti kot pravi čudež, kot vir novega življenja. V mojih rokah pa leži knjiga mladega pesnika, prva knjiga, ki vključuje samo njegove pesmi, zelo iskrena, zanj zelo značilna knjiga. In ta knjiga nosi naslov: »Prva jesen«.

Zamisli sem se ob naslovu in zazdelo se mi je, da popolnoma ustreza knjigi, tej verni sliki pesnika. Mlad je še, človek bi rekel, da je komaj pogledal v življenje, a kakor sam pravi, je v resnici mnogo starejši kot njegova leta. To pa je deloma posledica njegovega ne lahke mladosti, njegovega navkljub temu ali onemu prijateljstvu nekam samotnega življenja. V glavnem prihaja ta zgodnja dozorelost, ki je položila pred nas svoje prve zbrane sadove, iz njegove silno občutljive narave, ki ji sega vsako doživljeno do nati globlje, kakor bi poet sam rad priznal. A prav ta sicer prikrita, skoraj nevarna občutljivost, ki se nam kaže v njegovih pesmih brez pridržka odgrinja, daje njegovi izpovedi neko za tak mladega pesnika nenavadno tehnost. In čim bolj čutimo, da v njegovih verzih ta dostikrat zelo boleča čustvenost njegov tako izbrani in skrbni izraz obvladuje in vodi, tembolj privlačne in včasih pretresljive so njegove pesmi.

Vso lepoto njegove umetnosti nam kaže uvodna pesem zbirke »Jesen, še slutim te.« Neka ljubezen do vseh čarov spreminjanja in minevanja se kaže v nji, ljubezen do »bognje vseh navdihov«, do nje, ki mnogo resničnega jemlje in mnogo sanj prinaša. — Tej pesmi, brez dvoma eni najlepših vse zbirke, sledi prva skupina pod naslovom »Skrlatni listi«. V nji nam zaznamuje

»Pesem odhoda« v mračni sliki »Ledeni veter od severa«, ki sliki ptice iz gnezd in v črne jate. Zastor metaforične napovedi se razgrne pred pesmi pod naslovom »Vojne slike«. Iz njih zaznavamo, da je pesnik, čeprav je bil v času naše borbe komaj mladenič, živo občutil in ohranil navdih in dogodke tistega časa. Nekateri teh slik so tako žive, odgovarjajo tako potanko poročilo naših borec, da so v resnici dokaz močne in zdrave fantazije pesnika. Med njimi so posebno prepričljive neke na videz zelo preproste, kakor »Kolona«, »Hrast ob cestini« »Sončni zahod«. — V ciklusu pod naslovom »Deževne kaplje« nam zabeleži momente, ki nas znova prepričajo o rahločutnosti pesnika. Posebno izstopajo po izrazu in svojskosti »Neznanka« ter »Zalostinka za prijateljem«, ki je v svoji otožni toplini zelo značilna za poeta. — Izmed del, ki so zbrane pod imenom »Sonce med meglami«, nam zasije predvsem »Pesem«, ki kaže v zadnji kitici čudovito jasno spoznanje resnične, od sreče in boli neodvisne ljubezni. Tudi »Poletni večer« odgrinja lepo in zrelo čustvo. Potem se zgostijo pred soncem megle in po »Nežnosti v mraku« z nenadno žalostnim koncem nam odkrijejo nekatere pesmi globoko otožnost, enega izmed bistvenih elementov izbranega sveta mladega tvorca, ki tolikokrat »neke v spominu v polmraku blodi — kdo ve, kdaj bilo je? — ob trilem minulo...« Ta ciklus izzveneva z noto razočaranja, ki mu da daje »žalostni konec« — »V rosne pajčevine« ujetje pesmi so zelo različne. »Pastoral« in »Večerno tihotičje« sta tanko občuteni slike nočne narave. — Nato pristopimo do »Uvele krizanteme«. To je so-

netni venec, spleten iz stiri-najst sonetov, povezan z »Magistralom«. — Zelo zahtevna zgradba kaže ob posameznih sonetih velike razlike. Nekateri, posebno prvi štirje, razodevajo tisti zreli umetniški prijem, ki smo ga pri mladem pesniku vajen. Izvežban jezik mu ustvarja jasne slike. Ponekod pa se metafore, poiskane iz prerazličnih območij, ne strnejo v dovršeno enoto, ponekod, posebno ob šestem sonetu, imamo občutek iz druge skupine vrinjene podobe. Tu in tam je kakšen sonet prezgovoren in tehnost njegove vsebine se drobi. V zadnjih sonetih predvsem v enajstem in štirinajstem, se pa ta tehnost znova zgosti, jezik je jasen, vse je spet prepričljivo in živo. Najboljši sonet je »Magistral«, ki se nad ostalimi dviga kakor skula nad valovi studenca, ki iz nje izvira. Da pesnik, ki mu je jezik sicer tako pokoren, da si le tu ali tam želimo kakšen skladnejši izraz, kakšen mehkejši prehod, tej silni nalogi ni bil povsem dosegel, ima morda svoj vzrok prav v tem, da je moral tu mnogo bolj z umom graditi kakor s čustvom ustvarjati, kar, kakor sem že v uvodu povedal, njegovi silno rahločutni naravi manj odgovarja. Tej dolgi pesmi sledi v istem ciklusu pesem »Izgubljeni deček«. V nenavadni, zelo realistični sliki primerja pesnik svoje srce s srcem teleta, ki ga mesarica v kosih prodaja. — Kot zadnja skupina se nam odpre »Goli park«. Nekateri pesmi tega cikla so žalostne do obupa, druge, kakor »družna« »Zadnja ptica« mirno, a nič manj pretresljivo žalostne. — Nekateri pa pobegnejo v ironijo. Posebno lepi sta dve zadnji te skupine, sanjsko prozorna »Svitanica« in zgoščena, silna »Odiseja«. Sledi še »Odmev«, ki vsebuje dve pesmi. V prvi »Ljubezen moja je...« pride pesnik do spoznanja, da njegova sreča ne vzklije iz izpolnjenih osebnih želja po sladkosti življenja, temveč iz tisoč in tisoč semen, ki naj jih trosi v srca ljudi. In kakor je pesem »Prva jesen« odprla zbirko, jo zaključuje pesem »Jesen mladosti moje« in izpove željo, da bi semena njenih prvih zrelih sadov preživela mrazove in vzklija v veliko pomlad. To pa tudi mladem pesniku ob njegovi prvi in lepi zbirki iskreno želimo.

Lili Novy

Rudolf Južnič — 72-letnik

Rodil se je 11. maja 1883 na Czégledu na Madžarskem, kamor je njegov oče odšel iskat dela. Kot štiri leten otrok se je s starši vrnil v rojstni kraj ob Kolpi — v Farno pri Kočevju. Tu je obiskoval osnovno šolo. Klasično gimnazij je postal v Ljubljani in jo dokončal 1. 1903 z odličnim uspehom. Odsel je na Dunaj študiral klasično filologijo in jo dovršil v Gradcu 1. 1907. Kakor vsi slovinci, se je tudi on težko prebijal skozi študijski delovni in študijski slabihih razmer, deloma pa zaradi težav, ki so jih Nemci delali slovenskim študentom. Iste leta je nastopil spletsko mesto na Klasični gimnaziji v Ljubljani in kot prvi položil profesorski izpit. Na teži gimnaziji je poučeval tri leta, 1. 1910 pa je bil premešten v Novo mesto, ker so vsi mladi profesorji morali nekaj let učiti na deželi. Tam je ostal do 1. 1923, ko se je ponovno vrnil na Klasično gimnazijo v Ljubljani, kjer je učil vse do upoko-

Jlivo 1. 1947. Poučeval pa je na tej gimnaziji tudi še v pokolu. Tako je bil v aktivni službi 40 let in si je v tem času pridobil ogromno pedagoško izkustvo, pri ljubljenosti in popularnosti med kolegi, dijaki in starši.

Učil je predvsem grščino in latinščino in je vedno slovel kot odlični pedagog. Bavil se je tudi s francosčino in dolgo let poučeval v »Cercle français« ter je bil zato tudi odlikovan. Prav tako je bil pred zadnjo vojno za zasluge na pedagoškem delu odlikovan z redom Sv. Save. Nanj so se obracali študentje in profesorji, generacije in generacije so šle skozi njegove roke. V tem času je napisal veliko število učnih knjig, ki so jih dolga leta uporabljale in jih še danes uporabljajo mnoge gimnazije v Sloveniji, Hrvaški in Beogradu. Pisal je od 1. 1938 in je do danes objavil za latinski jezik prevodi klasičnih del, komentarji, vadicne in čitanke za latinski, grški, francoski in nemški jezik, latinska in francoska slovnica. Sodeloval je pri izdajanju obširnega slovarja za latinski jezik katerega začetni del je izšel pred to vojno. Mnogo del je še neobjavljenih, tako prirejane dela grških in rimskih klasikov, grška in italijanska vadicna, posebno pa nova izdaja francoske slovnice.

Veliko se je bavil s francoskim in nemškim jezikom, vendar ko klasični filolog je imel največ veselja za klasične jezike, predvsem za grški jezik. Neobjavljena je še njegova razprava o Konstantinu Porfirrogenosu.

Zaradi ogromnega izkustva v pedagoškem delu in v svojo izvirno metodo v poučevanju jezikov, ki jo je izpopolnjeval toliko let, je bil naprošen ter je prišel zbirati gradivo za znanstveni spis metodike poučevanja jezikov. Bogatejši stanje mu je zadnje let, ko onemogočilo nadaljevanje s tem delom, kljub ogromni energiji, marljivosti in veselju do dela.

Pri vsem svojem ogromnem znanju in slovesu, saj je bil slovenskega solnika, ki je preko 40 let poučeval in vzgajal mladino in toliko dal slovenskemu jeziku, pa ni bil vedno tih in skromen in se ni nikdar rnil v ospredje. Po eni strani je to morda tudi škoda, ker prav zato ni poučeval na univerzi, kamor bi s svojim ogromnim izkustvom in izvirno metodo v poučevanju jezikov nedvomno spadal. Toda prav zaradi skromnosti je ostal pri najtežjem delu — pri poučevanju srednje šolske mladine. Kakor pri strokovnem delu, tako se tudi v političnem življenju ni nikdar odrazil. Bil je vedno skromen, vedno pa je kazal simpatije za delavski razred, kateremu je po svojih starih in pa po svojem življenju vedno pripadal. To je pokazal posebno med vojno in po vojni, ko je bil ves čas član OZ.

25-letnica odrskega dela Ervine Wrischer-Petrovčičeve

Drevi bo proslavilo Sentjakobsko gledališče v Ljubljani svoj poseben praznik, ki ga nakazuje uprizoritve Schillerjeve tragedije »Marja Stuart« in ki ga zasluga podčrtuje proslava igralkice Ervine Wrischer-Petrovčičeve. Gre za 25-letni jubilej te igralkice, odkar je začela nastopati še v skromnih, dokaj omejenih posejnih mladega ljubiteljskega gledališča v ljubljanskem predmestju.

Ervina Wrischer-Petrovčičeva je začela najprej nastopati v okviru akademske gledališke amaterske skupine. To je bila pot, po kateri so po prvi svetovni vojni prišli k poklicnemu gledališču številni mladi nadarjeni gledališki navdušenci in se pozneje v analo slovenskih gledaliških zaplasi z vsem svojim razvitim igralskim talentom. Tudi Wrischerjeva je na mah obrnila pozornost nase. Ko se je kmalu zatem priključila Sentjakobskemu gledališkemu odru, ki se je v lepi povezavi svojih nadarjenih članov s stremeljenji za resnega ljubiteljskega odra pod

vodstvom Milana Skrbinskega pripravljala, da postane prvo stalno ljubiteljsko gledališče v Ljubljani z organiziranimi predstavami, je Wrischerjeva med mladimi jubilejnih stopila v ospredje s svojim očitnim talentom in nadpovprečno igro. Od tega časa so minla leta, ki so prinesla po eni strani Sentjakobskemu gledališkemu odru nenehne razvoje do stopnje gledališča, ko je 1922 začelo s predstavami v dvorani Mestnega doma, po drugi strani pa so omogočila Wrischerjevi, da je v številnih vlogah uveljavila svojo igralsko naravo, svoja sposobna, vedno pa v rasti Sentjakobskega gledališča kot stalnega četrtega gledališča v Ljubljani s posebnimi nalaganji.

Novo knjige skz

- Henry James: AMERICAN. Roman o usodi Američana v starem svetu, Evropi, 19. stoletja, ki je polna predsodkov. (Svetovni roman).
- Zdeněk Němeček: ZAHODNO OD PANONJE. Roman o slovenskih izseljencih v Franciji, poln zanimivih dogodkov in usod. (Sodobni roman).
- Prihodnji teden izideta še ostali prvi deli »Knjižnih zbirke«.
- Dr. Dragotin Cvetko: DAVORIN JENKO. — Zivahno napisan življenjski spomin znanega slovenskega skladatelja. (Bios).
- Stefan Zeromski: FRED BURNIŠ. Roman iz burnih revolucionarnih časov na Poljskem. (Nova ljudska knjižnica).

Posvet o delavski mladini

Iz treh - petnajst milijonov dinarjev

S plenuma okrajnega komiteja LMS za Gorenjsko

Prod dnevi se je v Kranju sestel razširjeni plenem okrajnega komiteja LMS za Gorenjsko, ki so mu prisostvovali tudi predsedniki in sekretarji komunističnih komitejev LMS na Gorenjskem. Na dnevnem redu so bila gospodarska in politična vprašanja in delo mladine - pred praznikom delavske mladine - 10 let v svobodi.

Se četrta reportaža

V 103. številki »Slovenskega poročevalca« sem bral članek z naslovom »Tri reportaže«. Naj še jaz dodam eno.

Prvi maj 1955 ob 11. dopoldne. Vintgar, Slap Sumnik, bife.

»Sifon, prosim.«
»Nimamo.«
»Radensko.«
»Nimamo.«
»Kokto.«
»Nimamo.«
»Kaj pa imate?«
»Vino, žganje, liker, malinovec. Veste, danes imamo prvič odprto, pa še nimamo vsega.«

Kakor da bi bilo treba šele preizkusiti, kaj pijejo žejni ljudje!

In, ker je prvič odprto, ni se treba imeti vsega; res čudovit in logičen zaključek.

Pa to še ni vse!

Ko smo bili v soteski, je žena vsa zaprepeta ugotovila, da imam na suknjiču velike oljnatje madeže. V ilustraciji: suknjič je bil popolnoma nov! Sedaj je neuporaben, ker je čiščenje oljnat barve zapustilo take sledove, da ga ni mogoče nositi.

Jeseni so menda prebarvali baroko, mize in klopi s temno rdečo barvo. Sedaj, spomladi pa gre ta barva stran. Seveda ni bilo nobenega opozorila.

Kje naj vzamem 10.000 din. da kupim nov suknjič, ne vem. Vem samo to, da nam taka in podobna skrajna malomarnost povzroča ogromno škodo, ni pa nikogar, ki bi za to odgovorne ljudi poklical na odgovornost!

(Pe-el)

Republiška komisija za izbiro direktorja podjetja, imenovana z odločbo izvršnega sveta LR Makedonije razpisuje

natečaj za DIREKTORJA podjetja za uvoz-izvoz kolonialnih artiklov, kmetijskih in mlečnih proizvodov in žive živine »Gradinar«, Skopje.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. ekonomist s končano ekonomsko fakulteto in 8-letno komercialno prakso, 2 leti v zunanji trgovini, 3 leta na vodilnem položaju in znanje tujeja jezika;
2. ekonomist s končano trgovsko akademijo, 10-letno komercialno prakso, 3 leta v zunanji trgovini in 3 leta na vodilnem položaju ter znanje tujeja jezika;
3. osebe, ki so delale v zunanji trgovini od 2-3 leta in znajo tuji jezik.

Plača po sporazumu, nastop takoj. Prijavi morajo kandidati priložiti osebni življenjepis in podatke o dosežanih delu. Rok za prijavo je mesec dni po objavi natečaja v tisku.

Informacije na telefon št. 24-85.

Pred desetimi leti v taborišču

Te dni mineva deset let, odkar je svoboda zastajala tudi prebivalcem Spodnjega Posavja, ki jih je krut okupator leta 1941 preganjal z njihovih domov v daljne tujke kraje. Osvoboditev je pomenila zanje tudi povratek v rojstne kraje, po katerih so štiri leta hrepnela njihovih src. Domovina, to je bila skrta pesem vsakega izseljenca, ki se je s prihodom težko pričakovane svobode zila v eno samo radostno pesem o zelenih travnikih in mogočnih gozdovih, o vinskih goricah in zlatem pomladanskem soncu ... o svoji domini! Pričujoča zgodba govori o takti pesmi, ki so jo polji izseljenec taborišča Betlehem v Grüsssau.

Izseljenci majhnega taborišča Betlehem v Grüsssau so si oddahnili, ko so videli, kako je avtomobil, v katerem se je pejal njihov »bivši« laggerführer, izgubil za ovinkom. Torej je napovedil tudi na izgubil upanje, da bo neko tajno orožje odločilo v prid Hitlerjevi Nemčiji. On in tisoče njemu podobnih so s Hitlerjem pokopali tudi to tajno orožje ...

Z odhodom laggerführerja, kakor da se je vse prerodilo. Ljudje so se porazgubili po bližnjem gozdu in uživali v opojnem zelenju. To je bila prva pomlad v tujini, ki so jo doživljali in se veselili. Ničesar niso prezrli. Ne cvetočih dreves in zelenih travnikov, ne zlatega pomladanskega sonca ... To je torej svoboda!

Zvečer smo se zgninili okrog radia. Prvič so brez strahu poslušali poročila iz svobode. Zve-

politične aktivnosti povzročilo razna godrnjanja in neopravičene očitke. Marsikaj se je ocenjevalo zgolj s stališča določene podjetja ali občine, vse pre malo pa je bilo širokega pojasnjevanja našega celotnega gospodarskega sistema. Prekorajevanje investicij v lokalne namene, kar je bilo značilno za preteklo leto, pomeni grobo kršenje gospodarskih predpisov in je to zelo škodljivo. Odločno se je treba boriti proti šušmarstvu, saj imamo danes primere, da nekateri delavci govorijo, da se v podjetju le odpočijejo, ker doma opravljajo razna druga dela, ki jim dajejo včasih lep zaslužek. Da bodo naši aktivisti, seveda tudi mladinski splošni pojasnjevalci našo pot razvoja je treba več skrbno idejno investicijske vzgoje.

Med delavsko mladino bodo napravljene razne analize, ki bodo jasno osvetlile probleme mladih delavcev v vsakem podjetju. Pri tem delu pa bodo pomagale vse organizacije, sindikati, ZK LM, delavski sveti, upravni odbori, mojstri in ostali. Na ta način bodo do shoda mladih delavcev Slovenije v Kranju 22. maja lahko dosegli še nekaj konkretnih uspehov. Tudi okrajno vodstvo SZDL je temu problemu posvetilo veliko pozornost. Nekatera vodstva so že sedaj pričela aktivno dela-

ti. V Bohinju je v sklopu »Svobode« organizirana delavska šola, ki jo obiskuje 90 odstotkov mladih delavcev, zanimanje pa je zlasti veliko po sprejemanju tarifnih pravilnikov. Na Bledu pripravljajo posvetovanje mladih gostincev, ki bodo tudi v ostalih turističnih krajih, ker je bilo lansko leto opaziti prekupčevanje v valuto, prilivovanja tujcem, slab odnos do domačih gostov in slinčno.

Na Gorenjskem pripravljamo tudi posvetovanje mladih delavcev lesne industrije in gozdarstva. Z uspehom je bilo izvedeno tudi posvetovanje mladih čevljarjev in usnarjev Gorenjske. Poudarjena je bila potreba, da bi tudi kme-

tijske zadruge lahko v svojem okolju organizirale razne seminarje za mlade, kjer bi se seznanjali z vlogo združništva in kmetijskim načrtom za letošnje leto. Za vzgojo kadrov bodo prirejeni seminarji v komunah in enodnevna posvetovanja, ki so ponekod že v teku.

Plenum je ugotovil, da Zveza komunistov pre malo skrbi za pomlajevanje svojih vrst. Tako imamo primere, da si mladinska vodstva v nekatereh komunah sestavljajo pretežno mladinci, ki niso v ZKS, toda delo ne gre nič slabše in imajo vse pogoje za sprejem. LM bo dajala za poedince, ki se izredno uveljavljajo, predloge za sprejem osnovnim organizacijam ZKS. R. M.

Na zadnjem zboru volivcev v Radovljici so razpravljali o družbenem planu in drugih važnih gospodarskih zadevah. Lanj so na področju ljudskega odbora mestne občine investirali nad 15 milijonov din. Ta sredstva so porabili za ureditev športnega igrišča, za dograditev in opremo kinematografske dvorane, za javno razsvetljavo, za nadzidavo osnovne šole in drugo. Poleg tega je investiral v občini skoraj 80 milijonov še okrajni ljudski odbor, kar je vodilo Radovljici do znatnega napredka.

Po poročilih se je razvila živahna razprava. Diskutantji so spravedljivo zaskrbeli na zasebnih kmetijskih in gradbenih dejavnostih, zakaj nekateri ceste v Radovljici ponovi niso razsvetljene in drugo. Grajaši so tudi dejstvo, da letošnji proračun ne predvideva povečanja zdravstvenega doma. To zadevo bi morali urediti pravzaprav že lani, ko so bila na razpolago denarna sredstva, medtem ko jih letos ni. M. S.

IZ RADOVLJICE

Desetletnico ustanovitve gimnazije v Radovljici so počastili s posebno akademijo, ki so se je v lepem številu udeležili predvsem stari nastopajoči dijaki. Direktor gimnazije, prof. Stane Mulec, je omisal razvoj gimnazije, ki jo obiskuje danes že 450 dijakov. Gimnazijski pevski zbor, ki šteje okrog 100 pevcev je zapel pod vodstvom pevovodje Dolinka nekaj partizanskih, narodnih in umetnih pesmi. Spored so izpo-

Maršal Tito bo ter petnajstemu otroku

V začetku maja je botroval temu otroku maršal Tito, ki ga je zastopal zvezni poslanec Tomo Brejc. Slovesnost je bila v lepo okrašenih prostora matičnega urada v Moravčah. Za moravško občino je bil to pomemben do-

godek, saj je bila mala Martica prvi otrok, ki je dobil v tej občini svoje ime na matičnem uradu. Zastopnik maršala Tita je po izvršenih uradnih formalnostih čestlivi stršem in občanom ter jih opomnil, da se bodo za izredno čast najlepše oddelali, če bodo vzgajali otroke v duhu socialistične družbene ureditve. Po obdaritvi staršev so tovariša Brejca kot namestnika maršala Tita in starše pozdravili zastopniki moravskih pionirjev. Botru so izročili šopek cvetja, mali Martič pa so želeli, da bi se po nekaj letih vključila v njihove vrste. Slovesnost je zaključil moravski pionirski zbor, ki je zapel nekaj pesmi. —am

IZ ŠKOFJE LOKE

Pred kratkim je bil v Škofji Loki občni zbor društva upokojencev, ki se ga je udeležil tudi zastopnik okrajne zveze upokojencev iz Kranja. Po poročilih društvenih funkcionarjev se je razvila krajša diskusija, sprejeli pa so tudi več sklepov. Funkcionarje društva so za vestno brezplačno delo nagradili.

Na množičnem sestanku organizacije Zveze borcev v Škofji Loki so razpravljali predvsem o logah članov in o proslavi za deseto obletnico osvoboditve. Na zadnji seji je občinski odbor sklenil, da ustanovi sedem komisij, ki bodo skrbale za zbiranje zgodovinskega gradiva, za otroke padlih borcev, za razne partizanske prireditve, za izvenarmadno vzgojo mladine in drugo. Imenovali so že tudi člane vseh komisij. D. G.

PRIMSKOVO

V nedeljo zvečer bo v zadržnem domu na Primskovem slavoslovesna akademija v počastitev desete obletnice osvoboditve. Na akademiji bodo v besedi, pesmi

Posvetovanje članov ZK na Senovem

Pred dnevi je bilo v Senovem posvetovanje članov Zveze komunistov bodoče senovske komunne. Na posvetovanju so razpravljali o delu in nalogah osnovnih organizacij in posameznih članov in o kriminalu v gospodarstvu. Zavezali so se za to, da bi v bodoče uvedli nekatere seminarje ali pa debate večere, ki bi zelo koristni ideološkemu dvigu članov. Sklenili so tudi, da bodo svoje vrste pomladili z mladimi in mladinkami, ki so se doslej izkazali v delu pri mladinski organizaciji in raznih društvih. Po leg tega so sprejeli tudi več drugih sklepov. Kb

Kranj za deseto obletnico osvoboditve

Na območju bodoče kranjske komunne so že 8. maja začeli s praznovanjem desete obletnice osvoboditve. Pripravljalni odbor je sestavljal tak program, da prav nobena vas ne bo v slavnostnih dnehih brez prireditve. Pri prireditvah bodo poleg množičnih in političnih organizacij sodelovala vsa kulturno-prosvetna, telesno-vzgojna in športna društva. V praznovanje desete obletnice osvoboditve je vključeno tudi krajško slavoslovesno mladinsko in desetletnica obstoja pevskega zbora »France Prešern«. Prešernovo gledališče bo pripravilo za mladino »Pisano žogo«, glasbena šola bo pripravila glasbeni večer, poleg tega pa bodo nastopile še taborniki, obvezniki predvojske vzgoje in drugi. Praznovanje bodo zaključili z gorenjskim gasilskim festivalom 29. maja, ki ga prireja okrajna gasilska zveza za Gorenjsko. Z vsemi naštetimi in nenaštetimi prireditvami bodo Kranjčani res dostojno praznovali deseto obletnico osvoboditve. J. J.-k.

Delo strelske družine na Senovem

Na Senovem obstaja že nekaj let strelska družina, ki je pokazala lani, pa tudi letos že nekaj letih uspehov. Priznanje so sklenili, da bodo že ta mesec začeli z rednimi strelskimi vajami pionirjev, mladincev, članov in članic. Za vaditelje so si izbrali sposobnejše člane družine. Od teh strelskih vaj, ki bodo skoraj vsak dan, si obljubo precejšnjega razmaha strelstva na Senovem. Kb

Klobčiči okoli Klobčiča

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« Javornik-Koroška Bela je organiziralo nedavno svojih strelskih vaj, ki bodo skoraj vsak dan, si obljubo precejšnjega razmaha strelstva na Senovem. Kb

»Kulturni teden« na Javorniku

V jesenski komunni so priprave za proslavo desete obletnice osvoboditve močno razgibale delavnost v vseh kulturnih, telesno-vzgojnih, političnih in drugih organizacijah. Svoje delo so poživile predvsem organizacije in društva, ki bodo pripravile različne prireditve zlasti »Svobode«, ki bodo priredile več akademij tudi po drugih krajih.

Med najbolj delavnimi »Svobodami« v okraju je praga gotovo posebej »Svoboda« v Bohinjski Bistrici tudi »Svoboda« na Javorniku, ki pripravila bogat in kvaliteten program za kulturni teden, ki se je začel že minulo nedeljo.

so upali, da bodo spomladi že doma. Sedaj se bliža že junij, oni morajo pa še vedno čakati.

Nekdo je povedal, da Rusi nalašč ne dajo vagonov. Izseljenci v Landeshutu so sklenili poslati delegacijo v Prago. Upali so, da tamkaj še obstaja jugoslovanska predstavništvo. Nekaj družin je naložilo svoje stvari na vozove in se odpravilo na daljno pot v domovino.

Delegacija se je kmalu vrnila iz Prage. Pripovedovala je o borbah, ki so se vodile v mestu. Glede vrnitve v domovino ni povedala nič obetajočega. Jugoslovanski konzul, ki jih je sorojel, jih je sicer uveril, da jih domovina še težko pričakuje, da pa ne more nič storiti za njihovo skorajšnjo vrnitev. Vse je odvisno od Rusov ...

Naposled je komanda mesta dala na razpolago večje število vagonov. Vest o tem so sprejeli izseljenci z vriskanjem in petjem. Končno enkrat: domov ... Težko je opisati vse to, kar so čutili izseljenci, ko so se odpravljali domov. Izpolnilo se je pričakovanje, ki jih ni niti enkrat zapustilo. Vedno in povsod so mislili na trenutke, ko bodo sedli na vlak, ki jih bo odpeljal v domovino. In te sanje, ki so lajšale njihovo veliko bol, so se naposled uresničile. Vlak je krenil z mesta, v tem ko so izseljenci vriskali in jokali obnem ...

Franc Šefine

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«, če bi se bi medsebojno pomagali. Ponočno še, kadar gre za rekvizite, ki posameznemu društvu niso bili izročeni samo za potrebe dotičnega društva. »Klobčič« pa je kljub temu razvoljen, čeprav je že kazalo, da ne bo nič, pri čemer nas je rešil slučaj. Ni smo bili nato veseli uspele predstave, ki je igralcem in gledalcem nudila obilo zadovoljstva, ter nam težave take vrste zares ne bodo vzele volje do nadaljnjega dela. Cir.

delo zelo čudna pot »Svoboda«,

DROBNE

Na neobičajen način so v italijanskem mestu Torino rešili neke dekletke, ki je poizkusilo napraviti samomor. Nedaleč od kraja, kjer se je dekletke vrglo v reko Pad, je lovil neki ribič, ki je takoj, ko je opazil, da je dekletko izšlo iz vode, vrget na tisto mesto svoje ribiško mrežo, v kateri je zajel nesrečnico v trenutku, ko se je začela že dušiti.

Najnovejša pridobitev ameriških farmarjev so električne budilke, ki prebujajo živino v hlevih in ji istočasno tudi nasipajo v korita odrezane količine krme. Farmarji sedaj lahko mirno spijo, medtem ko nenavadna naprava opravlja v hlevih njihov posel.

Policija v Cincinnatiju v ZDA je prišla nekega moškega, ki je bil osumljen tihotapstva z mamilii. Da bi policisti potrdili svoja sumnjenja, so mu izprali želodec. V resnici je analiza dokazala večje količine morfija v želodčnem soku. Ko so policisti opravili svoje delo, jih je osumljen tihotaplec obtožil nezakonite telesne preiskave. Čuvaje zakona je sodišče priznalo za krive, možakarja pa osvobodilo.

Peč James McElynn v Minneapolisu v ZDA je prenaradil svoj oseben avto v letečo pekarjico. Hlebec in žemlje ostanejo prijetno gorke, dokler jih ne izroči odjemalcem. S svojo letečo pekarjico proda še enkrat toliko kruha kakor v svojih šestih stalnih pekarjih.

V italijanskem mestecu Pra Maggiore se je na ulici iznenada pojavila neka krava, ki bi kmalu podrla nekega kolesarja in s tem povzročila v mestu pravo paniko. Divjala je po ulici kot pobesnela in mestni redarji so imeli mnogo dela, preden so jo ujeti. Ko so se kravi približali, so ugotovili, da krava smrdi po vinu. Krava je namreč tisto jutro pila iz nekega jarka, v katerem so se prejšnjo noč prevrnili kamlon, poin vina, in namesto, da bi šla na pašo, je pijana vdrila v mesto.

Pred sodiščem v Budimpešti je žena obtožila moža, da ji je ukradel zobovje in ga prodal. Med ogorčenim zakonskim prepričanjem ženi zadržano zobovje iz ust, mož ga je v svo naglico pobral in jo ubral iz stanovanja. Zobovje je prodal, za izkupiček pa si je kupil klubok in dve kravati. Za to tatvino so ga obsodili na mesec dni zapora.

ZANIMIVOSTI

Morje je plodna njiva

Bogastvo, ki je v morju, še vedno ni dovolj izkoriščano. Na južni polobli zemlje so še nedotaknjeni izvori

Na zemlji je okoli tri sto milijonov kubičnih milj morske vode, ki pokriva 71 odstotkov celotne površine zemlje. Ta ogromna morska zakladnica vsebuje, kakor cenijo, kakih 50 milijonov biljovon ton raznovrstnih mineralov in soli, kar bi lahko zadoščalo vsem potrebam po kovinah in mineralih napredne družbe vsega sveta. Razen tega živi v morju dovolj rib, rakov, školjk, alg in drugih užitnih bitij za prehrano vsega današnjega in bodočega prebivalstva naše zemlje.

Glede plodnosti lahko primerjamo morje s plodno vrtno zemljo; celo bolj produktivno je kot zemlja. Morje pa ima še to prednost, da mu ne grozi suša, poplave ali bolezn. Dostojno je človek le zelo površno izkoriščal morje ter njegov rastlinski in živalski svet.

Morski plevel, ki ga je v oceanih v velikanskih količinah, proizvaja hranljive ogljikove hidrate, kakor na primer sladkor in škrob, dvakrat hitreje kot drevesa. Ugotovili so, da je na majhnem prostoru ob ameriški obali Tihga oceana 17 milijonov ton plavalčnega plevela »narcocystes«. Morski plevel, alge itd. vsebujejo okoli 75 odstotkov vode, suhi deli pa so sestavljeni iz mineralov in užitnih ogljikovih hidratov.

Znanost veliko več ve o živalskem svetu v Oceanih kot pa o morskem plevelu in drugih morskih rastlinah. Tako so na nedavni konferenci v okviru organizacije združenih narodov strokovnjaki za konzerviranje in izkoriščanje izvirov hrane ugotovili, da bi sedanji letni odlov približno 20 milijonov ton rib lahko v pri-

LED kot gradbeni material

Med vojno so Angleži nameravali zgraditi »vojno ladjo« iz ledu, ki bi imela 2 milijona BRT — Zamisel, da bi uporabili na severu led namesto drugih snovi še ni zamrla

To ni bila povsem nova ideja. Strokovnjaki so delali o tem načrte že pred vojno, ko je bilo nujno, da taki »otoki« služijo potniškim letalom, ki bi leteli iz Amerike v Evropo in obratno. Tedaj se niso razmišljali o tem, da bi bil tak otok narejen iz ledu marveč kot nekaka ravna ploškev iz lesa, ki bi stala na lesenih podvodnih pontonih. Vojni strokovnjaki so se bavili s takimi mislimi, končno pa so jih zavrgli kot nepraktične, ker je bilo očitno, da bi nekoliko sovražnih letal v trenutku potopilo te drage objekte.

Meseca septembra l. 1942. je vojni strokovnjak Geoffrey Pyke predložil načrt, da bi zgradili pločevični aerodrom, ki bi naj bil zgrajen iz ledu. Oblika naj bi bila podobna letalonosilki. Ta otok naj bi bil opremljen s stroji, da bi se lahko sam pomikal. V pospe-

šenem tempu so se začela proučevanja in dela, ki so šla za tem, da se takšen objekt čim prej napravi.

Na čem je bil osnovan ta predlog? Kakor poznano je voda najgostejša pri plus 4. st. C, zaradi tega je led lažji od vode in plava na njej. Led se prav lahko oblikuje pod pritiskom v bloke, ki dobe zaželeno veličino. Za izgradnjo igloo-a, malih ledenih hišic za stanovanje, uporabljajo Eskimi led že več tisoč let. Od Eskimov so se britanski strokovnjaki naučili kako se napravi led izredno trd in odporen, ko mu dodajo še nekega materiala. Eskimi dajo v ta namen mah. Angleži so se odločili, da dodajajo ledu še lesno pulpo ali stržen in to tako, da napravijo zmes, ki vsebuje 86 odstotkov ledu in 14 odstotkov lesne pulpe. Zmes je dobila svoje ime po svojem izumitelju Pykrete. Tako proizvedeni led ima v resnici čudna svojstva za tako vrsto materiala. Ko se je zmes začela lediti, je imela svojstvo lesa ali plastike. Zmes lahko pilimo, režemo ali tesamo. Iz nje se lahko delajo razne oblike, za razliko od običajnega ledu, ki se drobi in je mehkejši. To je pomenilo, da ladjo ali otok zgrajen iz takega materiala ne bi moglo potopiti najmočnejše bombe.

Za gradnjo letalonosilke »Habbakuka« je bila določena vsota od 8 do 10 milijonov funtov šterlingov. Cetudi so obstajale vse tehnične in praktične možnosti ter pogoji za njegovo izgradnjo, tega plovečega otoka niso napravili. Zavezniki so v tem času v dovoljni meri uspeli, da so zagospodarili nad Atlantikom. Sigurnost trgovskega ladjstva s konvoji je bila dovoljna tudi brez gradnje take baze, ki bi se nahajala sredi Atlantika.

Vse delo britanskih strokovnjakov, ki so se pečali s tem problemom ni bilo zaman. Pri tem poslu so si pridobili dragoceni izkušnji o uporabi ledu kot gradbenega materiala. Izkazalo se je, da ima led gotove prednosti pred klasičnim gradbenim materialom, predvsem pa je mnogo cenejši in ima malo težo.

Strokovnjaki vidijo v ledu izredne perspektive kot gradbenega materiala v Arktiki. Ko bo prišlo do množične eksploatacije tega dela Zemlje, tedaj se bo pokazalo, da je led nezamenljiv. Že je ugotovljeno, da so v Arktiki na Groenlandu ogromna nahajališča premoga, zlata, železa in drugih rud. Do sedaj ni bilo mogoče na tem mestu zgraditi baze za izkoriščanje teh nahajališč med ostalim tudi zaradi tega ne, ker ni prikladnega gradbenega materiala, a prevoz materiala iz Evrope ali Amerike bi bil predrag.

Ledu je tam v izobilju pa tudi ne bi bile potrebne naprave za umetno narejanje ledu, a tudi ne naprave za obdržanje takih zgradb, da bi se raztopile. Tako bodo morda v teh pustih dolejših neobljudenih krajih nastala ogromna ledena mesta z velikimi stavbami. Vetrovi ki stalno pihajo bodo premikali velika kolesa, ki bodo dajali energijo za delo strojem in zagrevala bodo velika mesta z električnim tokom.

Zbiralec

Moški so rojeni zbiralci. Najprej zbirajo hrošče, žabe in bele miši, potem dekleta, poljube in kravate. Pozneje denar, skrb in družino. Potem zmage pri kvartanju, kosmate šale in sredstva proti pleši. Nazadnje pa bolečine, simptome in spomine. (Die Weltwoche, 8. maja 1955)

Zdrav duh v zdravem telesu

Udarec, ki je prinesel zmago boksarju Rockyju Marclanu nad Ezzardom Charlesom. Hvala lepal!

Znani hollywoodski filmski igralec Gary Cooper, ki slovi kot »junak z Divjega zapada«, je te dni prišel v London. V Hyde Parku je prijetno počival nekaj ur na prijaznem pomladanskem soncu. Dekletka na njegovi levičnici nista niti zdaleč slutili, »kdo« je v njuni bližini. Morda bo v teh »stopnja pomladanskih dneh« prišel Gary Cooper sedeti še na kakšno klopeco v naš Tivolij...

Sodna razprava zaradi razsvetljenega repa

Sodna obravnava zaradi psa, ki mu je lastnica pritrdila na rep majhno žarnico, da bi ga v temi lažje našla, je v Parizu vzbudila obilo smeha

Spor, o katerem je pred kratkim razpravljalo sodišče v Nanu blizu Pariza, je bil precej nenavaden. Predmet obravnave je bil namreč osvetljen pasji rep. Neka stara gospa in njena sobarica sta vsak večer peljali na sprehod svojega psička. Vedno poslušni psiček pa je naenkrat postal neubogljiv in se na teh večernih sprehodih začel potepati po svoje. Takrat sta ga moral oba ženski iskati in klicati po cele ure. To je sodbard začelo presaditi in prišla je na misel, katero je uredil njen znanec električar.

Na vratno veržico je psu montiral majhno baterijo, napeljal po hrstu do repa žico, na repu pa je na žico pričvrstil majhno žarnico. S pomočjo te

iznajdbe sta ženski lahko videli svojega psička že na velike razdalje. Toda, okrog osvetljenega pasjega repa so se začeli zbirati številni četveronožci njegove vrste. Svoje navdušenje nad tovarševim osvetljenim repom so izražali s tako glasnim lajanjem, da daleč naokoli ni mogel nihče spat.

Ta pasji hrup je šel posebno na živce neki telefonistki, ki je morala vsako jutro zgodaj na delo. Nekega večera, ko je osvetljeni psiček tekel mimo njene hiše, je telefonistka skočila iz zasede in mu prerezala žico na hrstu. Psiček je bolešno zavjaval, gospa in sobarica sta brez sapa pretekli in vnela se je besedna bitka, ki je pasjo gospodarico in telefonistko privedla pred sodišče.

Tudi na sodišču nista štedili z besedami in njuno prepričanje glede osvetljenega pasjega repa ni zabavalo samo občinstva, temveč so se tudi sodniki in advokati s težavo obvladali, da so ostali resni. Na koncu je sodniku uspelo pomiriti tožeči se stranki, vendar pa se psiček lahko še dalje spreha za žarnico na repu, ker ni zakona, ki bi to prepovedal.

Od tega spora je imel največ

koristi mladi električar. Stalno prihajajo nova naročila za njegov izum, kajti v Parizu je še mnogo starih gospa, ki peljejo zvečer svoje psičke na sprehod.

Leteče radarske postaje

Obrambne sile ZDA so nedavno pri svojih velikih pomorskih in zračnih vajah v Tihem oceanu uporabljale take imenovane leteče radarske postaje za kontrolo velike oddaljenosti. Te radarske postaje so velika letala, ki letijo zelo visoko, tako, da je vidnost radarskih naprav zelo velika. Radar v takšni višini lahko napove nevarnost že tri do pet ur poprej kot radarske postaje na zemlji ali ladjah. Te leteče postaje bi naj postale nekatere prednje straže ameriške obrambe. Z njimi bi kontrolirali in varovali zračni prostor pred tujimi letali, prav tako pa tudi pred ladjami. Velikega pomena so te postaje za iskanje podmornic. Tudi vremenske poročila sodijo v njih delokrog.

Radar in ostala elektronska oprema, ki je vgrajena v ta radarska letala tehta okrog šest ton. Letala pa so opremljena s posebnimi tankerji za gorivo, tako da lahko peljejo s seboj nad 34.000 litrov goriva. To jim omogoča, da lahko ostanejo v zraku nad 24 ur.

Brez lepotic ne gre

Najnovejša francoska znamka v vrednosti 25 frankov je posvečena francoski rokavičarski obrti. Za model pa je bila lepa Marie Gaudon

Veljalo bi posnemati

Eden zadnjih izumov v »moderni« Ameriki je »domači bazen« iz gume, podprte z lesenimi palčicami. Če se vreme ne bo tako kisalo in bo za deževnosno pomlad naposled je prišlo peletje, bodo take bazene nemara začeli izdelovati tudi pri nas... Seveda, če ne bodo prišli na trg šele sredi zime...

Gospodinjstva statistika

Neka žena v Avstriji, ki ima poleg moža še dva otroke, je izračunala, da pomije na leto 7200 krožnikov, 3600 skodelic, 12.600 žlic, vilic in nožev. Najmanj 1800-krat mora pomiti lonce, ponve itd. Vsa ta posoda tehta na leto 5000 kilogramov in vsa ta teža potuje skozi njene roke. Pri čiščenju uporabi 11 kg čistilnih pripomočkov in 950 litrov tople vode. Ros — uboge gospodinjke!

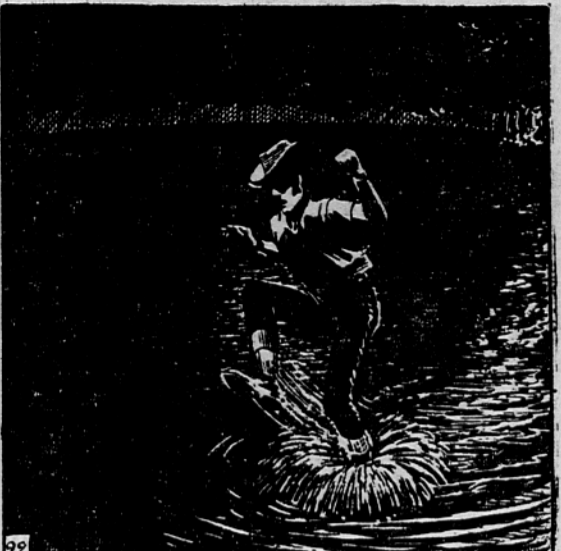
Tovarna brez delavcev

V Clevelandu v ZDA je pred kratkim začela obratovati nova Fordova tovarna cilindričnih blokov. Tovarna izdelava dnevno 5000 motorjev in pri tem zaposluje samo 41 delavcev. Delavci sedijo samo v kontrolnih kabinah in opazujejo rdeče, zelene in rumene žarnice, ki kažejo, kje se je avtomatični postopek ustavil.

Indijanske zgodbe F. COOPRA

OSTROSTRELEC Riše MIKI MUSTER

97. Mingi so ga že čakali in takoj ga je obkolila močna straža ter ga odvedla pred poglavarja. »Sokolje Oka,« ga je nagovoril Mogočni Hrast, »ti si kriv, da je ena lamed naših koč prazna. Tu je Sunah, vdova bojevnika, ki si ga ubil. Ali hočeš skrbeti zanjo in za njene otroke in postati Mingo?« Ostrostrelec pa je na kratko ravnil to ponudbo: »Jaz sem belega rodu in ne morem sprejeti vaših obljub. Ta odgovor je zbudil splošen srd. Eden izmed blizu stoječih Mingov je zgrabil za tomahavc in ga z vso silo zalučal v neustrašenega mladeniča.

98. Orožje bi ga bilo nedvomno na mestu ubilo, toda Ostrostrelec je bliskovito iztegnil roko in posrečilo se mu je, da je prestrel sekuro za ročaj. Lučaj je bil tako silen, da mu je potegnilo roko visoko nad glavo. Tako je bil potreben samo uren zamah in že je tomahavc odletel nazaj proti sovražniku, ki se ni utegnil niti zganiti. Ostro orožje je zadelo Minga kakor strela z jasnega in zgrudil se je z zdrobljeno lobanjo. Prepadeni Indijanci so se zgnutili okrog njega, ta trenutek pa je izkoristil Ostrostrelec in se kakor veter zapodil v beg.

99. Stekel je naravnost proti jezeru, cela Indijanska vojska pa za njim. Zagazil je v plitko vodo zaliva in čofotal po njej kakšnih sto korakov daleč, potem pa se je nenadoma spet pognal na breg in si utri pot skozi grmovje. Pred njim je ležala precej gola, toda položna vzpetina. Moral je prečkati. Za njim so se žvižgaje vsule krogle in puščice, toda nobena ga ni zadela in srečno je dosegel vrh. Tu je ležalo podrt drevo. Prekročil ga je, potem pa legel in se tesno stisnil k deblu. Velika truma Mingov je zdrvela čezenj, a nihče ga ni opazil.

MALI OGLASI
20 KOVINOŠTRUGARJEV sprejme takoj Indos, Ljubljana - Moste, Ob železnici. 8185-1
TRGOVSKO PODJETJE v Ljubljani sprejme takoj: soferja, materialnega knjigovodjo ter uslužbenko, veščo materialne evidence in strojepljasa. Naslov v ogl. odd. 8182-1
GOSPODINJSKO POMOČNICO - isčem. Nastop takoj. Naslov v oglašnem oddelku. 8119-1
»RASICA«, tovarna čipka in pletenina, Gameljne pri Ljubljani - sprejema na delo nekvalificirane delavke za pričetek na pletilnih strojih. Nastop takoj ali pa po dogovoru. V prvi vrsti pridejo v poštev interesi iz bližnje okolice tovarne. 7189-1
»RASICA«, tovarna čipka in pletenina, Gameljne pri Ljubljani - sprejme v učenje vajenke, ki imajo veselje do pletilske stroke. Pogoj za sprejem so: da je vajenka duševno zdrava, da je uspešno dokončala 6 razr. osnovne šole ali 2 razr. nižje gimnazije. Sprejem v učenje bo 1. avgusta 1955. Prednost interese iz bližnje okolice tovarne. Prijave sprejema uprava podjetja od objave v dnevnem časopisu dalje. 8182-3
KOMPLETNO SPALNICO, novejšo, in še druge gospodinske predmete takoj prodam. Naslov SP Celje. 8020-4
FANTA, ki ima veselje do konj sprejem takoj. Peskocop Vodnik, Podutik, Ljubljana, telefon 31-945. 8294-1
MIZARSKA POMOČNICA - sprejemna. Zabajak 14, Ljubljana. 8164-1
VSA STROJEPIŠNA DELA sprejemam na dom (tudi matrice). Ponudbe pod »Irena« v oglašni oddelku 8161-2
PISALNI STROJ »Olivetti« M 40, širina valja 46 cm, v odličnem stanju, prodam proti gotovini najvišjemu ponudniku. Ponudbe v ogl. odd. pod »Olivetti« M 40. 8166-4
SPALNICO, rabljeno, s posteljino, in še druge gospodinske predmete takoj prodam. Naslov v ogl. odd. 8163-4
OTROŠKI VOZICEK, globoko. Sposelni, malo rabljen, prodam. Naslov v ogl. odd. 8159-4
KOMBINIRAN OTROŠKI VOZICEK, skoraj nov, prodam. Naslov v ogl. odd. 8154-4
KOMPLETNA SPALNICA, rabljena (trdi les), ugodno napradaj. Ogled popoldan. Naslov v ogl. odd. 8150-4
ZELEZNI ŠTEDILNIK ugodno prodam. Pindur Pavla, Cesta 2 cesarjev 139. 8149-4
MOSKO KOLO prodam. Poljunaška 26-1. 8147-4
KUPIM nove spalnice iz trdega lesa. Ponudbe pod »Tako« v ogl. odd. 8148-5
ENOSTANOVANSKO HIŠO v Ljubljani (na periferiji) prodam. Naslov v ogl. odd. 8155-7
UPOKOJENKA dobi sobo in hrano za pomoč v gospodinjstvu. Naslov v ogl. odd. 8145-9
KRASNO SPALNICO in kuhinjsko opremo zamenjam za les - možno kolo ali poceni prodam. Naslov v ogl. odd. 8165-9
SRB išče sobo v Ljubljani. Plača dobro. Ponudbe pod »Srbijanca« v ogl. odd. 8146-9
IZGUBLJENO nalivno pero Osmia vrnete proti nagradi Glušič, Gradšiške 15-1. 8168-10
MOSKA OBLEKA (angleško blago), suknični, drap pomladanski, pišček, kosin, baržanasto krilo, letne obleke, lastex kopalna bluza, bela jopica in drugo napradaj. Naslov v ogl. odd. 8174-4
STARO KUHNJSKO OPRAVO za 12.000 din prodam. Vodnikova 162-1. 8137-4
MENJALNIK za Mercedes 600 s programom brzina, Type ZF, Fak 45, št. 19330 kupimo. Ponudbe na naslov: »Vino Bled«. 8133-5
ZENSKO IN DEŠKO KOLO, skoraj novo, kupim. Črnuče 207. 8141-5
PARNI KOTEL s pritiskom najmanj 1 atn in cca 100 kg pare na uro kupi podjetje Silavoprojekt, Ljubljana, Parnova ul. 37. 8135-5
SAMSKO SOBO s posebnim vodom zamenjam za večjo. Naslov v ogl. odd. 8129-9
STANOVANJE, enosobno, s kabineto zamenjam. Ponudbe pod »Sodobno« v ogl. odd. 8136-9
DVOBODNO KOMFORTNO stanovanje v Mariboru zamenjam za stanovanje v Ljubljani (leko komorno enosobno). Ponudbe pod »Sodno« v ogl. odd. 8129-9
POMOČ V GOSPODINJSKEM za dopolnilske ure sprejem. Naslov v ogl. odd. 8195-1
TRGOVSKO POMOČNICO za gostilo kuhinjskih potrebščin išče »Zeleznina« Jesenice. Nastop takoj. 8191-1
LEKARNA V KOPRU išče farmaceutskega pomočnika z večletno prakso. Ponudbe pošljite na lekarno v Kopru. Nastop službe takoj. 8190-1
ZDRAVA UPOKOJENKA bi pomagala pri gospodinjstvu doma in brez otrok za stanovanje. Naslov v ogl. odd. 8169-1
TOVARNA ZMAJ Ljubljana išče mezdno knjigovodkinjo. Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku. 8203-1
KMETIJSKA ZADRUGA Tomišelj išče upravnik in trgovskega pomočnika(-co). Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj. Pisane ponudbe pošljite na KZ Tomišelj, p. Ig pri Ljubljani. 8196-1
POSLOVODJO(-kinjo) nujno sprejemam s takojšnjim nastopom Trgovsko podjetje Skriatica - Kranjska gora, za poslovainico v God-Martuljku. Pisane ponudbe pošljite na upravo. Pogoj: sedemletna praksa v trgovini. 8182-1
NATAKARICA, kvalificirana ali polkvalificirana, dobi službo takoj. »Gostilna pri kolodvoru« - Skofja Loka. 8179-1
TRGOVSKA POSLOVODJO (samostojno moč) sprejemam. Plača dobra. Pisane ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja pošljite na upravo Kmetijsko zadrugo Studence pri Sevnici. 8183-1
POSTREZNIČO - 2 x tedensko isčem. Naslov v oglašnem oddelku. 8172-3

KINO

»UNION«: slov. film »Trenutki odločitve« - Kravska reka. Tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi: Stane Sever, Julka Starč, Franek Trefalt in Stane Potokar.
V soboto, dne 14. maja ob 22: premiera amer. filma »Možje«. V gl. vlogi: Marlon Brando.
»KOMUNA«: amer. film »Z vragom so trije«. Tednik. Film. Nov. št. 19. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi: Gene Lili in Pier Angeli.
»SLOGA«: ital. film »Slovo na postaji«. Tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi: Montgomery Clift in Jennifer Jones. - Ob 10 je matineja istega filma. Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 9.30-11 ter od 14 dalje, za matinejo pa od 9 naprej.
»SOCA«: ital. film »Slovo na postaji«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. ur. - Prodaja vstopnic od 9.30-11 ter od 15. ure dalje.
»SISKA«: angl. film »Zeleni šala«. Brez tednika. Predstave ob 15, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Danes zadnjikrat! V četrtki premiera angleškega filma »Esther Waters«. V glavnih vlogah: Kathleen Ryan, Dick Bogard in Fay Compton. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.
»TRIGLAV«: angl. film »Zeleni šala«. Tednik. »Srebrne značke«. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Danes zadnjikrat! V četrtki premiera angleškega filma »Esther Waters«. Režija: Muir Mathieson. Distribucija: »Morava« Beograd. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.
»LITOSTROJ«: ameriški barvast film »Alice v pravljicni deželi«, ob 15 in 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.
ZADOBROVA: francoski film »Umor«, ob 20. V četrtki zaprti VEČER: mehiški film »Zapor za žene«. V četrtki isti program!
DOMZALE: ameriški film »Tujec na begu«, ob 18 in 20. V četrtki isti program samo ob 20.
KAMNIK: francoski film »Sužnja«. V četrtki isti program!
BLEED: ameriški film »Nismo poročeni«, ob 20.30. V četrtki isti program ob 18 in 20.30.
NOVO MESTO »KRKA«: italijanski film »Figaro«. V četrtki isti program!
BREZICE: ameriški film »Z vragom so trije«. V četrtki isti program!
JESENICE »RADIO«: jugoslovanski film Tito v Burni »Pot miru«, ob 18 in 20. V četrtki isti program!
JESENICE »PLAVZ«: francoski, italijanski barvast film »Grof Monte-Cristov I. del«, ob 18 in 20. V četrtki zaprti!

ZE DANES POPOLDNE v Ljubljani v prodaji

Nova anketa: »ALI ŽELITE BREZPLAČNI DOPUST?« »KRVAVI KAOS V SAIGONU«

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
SREDA, 11. maja: Ziga.
ČETRTAK, 12. maja: Pankrac.
Jutri poteče 113 let, odkar se je rodil znani francoski operni skladatelj Jules Massenet. Napolj je okoli dvestaj velikih in ličnih oper, med katerimi so žele posebno velik uspeh predvsem »Manon«, »Werther«, »Don Kihot«, »Thais«, »Arlana« in »Bacchus«.
21. maja 1943 je v Ljubljani okrog 1900 žena demonstriralo pred Corpo d'Armata, pred bavsko bansko palačo in pred škofijo. To je bila tretja tenška demonstracija v treh tednih. Demonstrantke so zahtevale od okupatorjev, naj izpuste interniranec, predvsem bolnike, noseče in doječe žene, otroke in starce.
Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov bo priredilo v četrtek, 12. maja ogled gradbišča Centralnih skladišč v Mostah. Ob ogledu bo izvršeno napenjanje strešnega nosilca razpetine 20 m. Strokovno vodstvo ogleda bo imel projektant ing. Sergej Bubnov. Zbirališče na končni tramvajski postaji (Zale) ob 17. uri.
Absolventi Trgovske akademije letnika 1939/40 (prof. ing. Gombáč in prof. Svetelj) obhajajo 15-letnico enature v soboto, 14. V. 1955, ob 19. uri v kmečki sobi restavracije »Slavija« (Slamčič). Vabljeni! Prijave in informacije na tel. 21-55.
Brodarsko društvo »Cveto Melnik« začena jadralni tečaj. Interesenti se lahko prijavijo vsak petek ob 20. uri na I. državni gimnaziji, Vegova ulica.
Jadranje na Ljubljani in morja.

GLEDALIŠČE DRAMA - LJUBLJANA

Sreda, 11. maja ob 20: Bruckner: Elizabeta Angleška Abonma B. Četrtek, 12. maja ob 20: Hellman: Dekliška ura. Abonma K. Petek, 13. maja ob 20: Hellman: Dekliška ura. Abonma E. Sobota, 14. maja ob 20: Bruckner: Elizabeta Angleška. Izven in za podelžje. Nedelja, 15. maja ob 20: Hellman: Dekliška ura. Izven in za podelžje.
OPERA
Sreda, 11. maja ob 20: Strauss: Kavaler z rožo. Abonma red A. Četrtek, 12. maja ob 20: Gounod: Faust Zaključena predstava za TSS. - (Gostuje Anica Čepe, sopranistka novosadske Opere). Petek, 13. maja ob 19.30: Strauss: Kavaler z rožo. Abonma red A. Četrtek, 12. maja ob 20.30: Roger Ferdinand, 3 + ena. Abonma Gradbeni tehnikum. Gostovanje SNG Trst. Sobota, 14. maja ob 20: Senetana: Prodana nevesta. Abonma red G. Nedelja, 15. maja ob 15: Verdi: Traviata. Izven in za podelžje.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Sreda, 11. maja ob 20.30: Roger Ferdinand, 3 + ena. Abonma TSS. I. Gostovanje SNG Trst. Četrtek, 12. maja ob 20.30: Roger Ferdinand, 3 + ena. Abonma Gradbeni tehnikum. Gostovanje SNG Trst. Petek, 13. maja ob 20: Roger Ferdinand, 3 + ena. Abonma LMS. Gostovanje SNG Trst. Sobota, 14. maja ob 20: Roger Ferdinand, 3 + ena. Izven. Gostovanje SNG Trst. Nedelja, 15. maja ob 15 in 20: Roger Ferdinand, 3 + ena. Gostovanje SNG Trst. Izven. Vstopnice za gostovanje SNG Trst so že v prodaji za izven predstave.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Sreda, 11. maja ob 20: Schiller: Zupančič: »Marija Stuart«, tragedija, premiera, red A. proslava 25-letnice gledališke dejavnosti Ervine Wischer-Petrovičeve, gostovanje Mihaele Saničeve, razprodano. Sobota, 14. maja ob 20: Schiller: Zupančič: »Marija Stuart«, tragedija, izven, gostovanje Mihaele Saničeve, članice SNG. Nedelja, 15. maja ob 16 in 20: Dobričin: »Skupno stanovanje«, izven. Prijave za izven predstave, rezerviranje tel. št. 32-860.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Petek, 13. maja ob 19.30: Janko Gregorc: Melodije srca. Opetna v treh dejanjih. Nedelja, 15. maja ob 19.30: Janko Gregorc: Melodije srca. Režija: Tomazič Jože. Scena: Jože Bečić dirigent: Rado Kleč.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Festivalski abonma
Sreda, 11. maja ob 19.30 in 20: Branko Hofman: Zvijezde znamenja. Gostovanje drame Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora. Četrtek, 12. maja ob 20: Jože Javoršek: Kriminalna zgodba. Premiera, premierski abonma in izven. Petek, 13. maja ob 19.30 in 20: Igor Torkar: Pisana žoga. Gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja. Nedelja, 15. maja ob 19.30 in 20: Marijan Matkovič: Na kraju poti. Gostovanje Zagrebskega dramskega gledališča iz Zagreba.

PUTNIK SLOVENIJA

Velesojem v Trstu od 19. junija do 3. julija. V tem času bomo organizirali izlete z vlakom in avtobusom v Trst na ogled velesojne. Prijave za izlet sprejemajo vse poslovalnice PUTNIKA Slovenije.

PUTNIK SLOVENIJA IN MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA sta uvedla turistične branilne službe.

Vsako, ki varuje za svoj letni dopust ali za izlet in potovanje ter vlaga pri Putniku Slovenija ali pri Mestni hranilnici Ljubljanski, se mu bodo ti prihranki obrestovali s 10%. Vse pojasnila dobite pri Mestni hranilnici Ljubljanski ali pri vseh poslovalnicah Putnika Slovenija, kjer zahtevate zadevne prospekte.

KONCERTI

V Kranju bo drevi ob 19. tretji glasbeni večer. - Spored izvajajo gojenci Glasbene šole.

OBVESTILA

RAZPIS BRZOTURNIRJA
Sahovski klub Bled priredi v okviru proslave desetletnice osvojitve tradicionalni sahovski brzoturnir za prehodni pokal Bleda. Turnir bo dne 29. maja t. l. na Bledu. Na turnir vabimo vsa sahovska društva iz FLRJ. Ekipo sestavlja 5 igralcev. Tempo igre: 5 sekund za potezo. Poleg pehodega pokala bodo za prva mesta podeljene denarne nagrade in praktična darila v znesku ca. 35.000 din. - Stroške nosijo udeleženci sami. Prijave pošljite do 28. maja na naslov: Sahovski klub Bled (Marjan Seničar, hotel Toplice). Skrajni rok prijave je treba sahovskemu klubu Bled nakazati tudi priglasilno v znesku 1000 din za vsako ekipo. Če bi posamezne ekipe reflektirale na prenočišče in prehrano, naj to sporočijo obemern s prijavo. Cena za kompleten penzion je od 700 do 900 din na osebo.

OBVESTILO Ljubljana

Dne 13. in 14. t. m. bodo zaradi važnih zdravniških predavanj ordinacije v sektorskih, obratnih in specialističnih ambulantah na področju mesta Ljubljane v skrajšanem obsegu, in sicer le od 7. do 9. ure. Razen tega pa bosta poslovali tudi dve celodnevni ordinaciji splošne prakse na Miklošičevi c. št. 20/1, desno, soba št. 109 in 118. Prosimo, da se t. dva dneva poslužuje p. n. obestitvo omenjenih, kakor tudi specialističnih ordinacij poliklinike in v njujnših primerih. Prosimo, da bi tudi zdravstveni zavodi izven Ljubljane 13. in 14. t. m. pošljali v Ljubljano na specialistične preglede samo nujne primere. Uprava Poliklinike Ljubljana.

UMRLI

Sporočamo žalostno vest, da nas je danes po težki bolezni zapustila naša ljubljana mama, stara mama, tačca, sestra, svakinja in teta KRISTINA SATTLER roj. Soberl, uradn. drž. žel. v pok. Pogreb bo v četrtek ob 16. iz kapelice sv. Nikolaja na Zalah. Zalujoči: hčerka Stanka z družino ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALE

Toplo se zahvaljujem vsem, ki so našega moža, očeta, brata ALOJZA PAPERJA spremlili na njegovih zadnjih poti. Posebni zahvala gasilcem za prelep spoved, darovalcem cvetja ter vsem prijateljem in znancem, ki so nam ob tej hudi izgubi stali ob strani. Zalujoča družina Papler.

MARIJO STARČNIK upokojenko

spremlili na zadnji poti in ji poklonili cvetje. Posebna zahvala dr. Jenkovi za njeno požrtvovalnost v času njene bolezni. Enako zahvalo smo dolžni tudi pevcem in duhovščini. Zalujoči Ivan in žena ter ostalo sorodstvo.

UMRLI nam je naš dragi oče - nono in brat PETER PASKULIN

Pogreb nepozabnega pokojnika bo jutri, v četrtek, 12. maja, ob 16.30 uri iz Franciskove veže na Zalah. Zalujoči: sinovi Rudi, Peter in Ivo; snaha Hedviga; vnuka Peterčica in Tatjana ter ostalo sorodstvo. Ljubljana, Gorica, Buenos Aires.

Za vedno je zatisnil svoje trudne oči naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in svak FRAN MEDICA

trgovec in posestnik ter soustanovitelj Slovenske narodne podporne jednote v Chicagu Pogreb dragega nam pokojnika bo v četrtek, 12. maja 1955 ob 17. uri iz mrliške veže sv. Jožefa na Zalah. Zalujoči: Berta, žena; prof. Dava por. Kuljič, hčerka; Izdenko, sin; Tomo in Jadranka, vnuka ter ostalo sorodstvo. Rijeka, Ljubljana, Maribor, New Orleans, Chicago, dne 11. maja 1955.

Še nekaj

Tragedija na Šiškem hribu
Dne 10. maja se je začela pred senatom petorice okrožnega sodišča v Ljubljani glavna razprava o krivičnosti Teododija, ki je dne 12. januarja ob 15. priznal neposredni bližnji gozdne poti na Šiškem hribu najmanj petkrat udaril v 19 kg težek kamnon Marjoto Totis po glavi, ki je kmalu nato zaradi hudih poškodb umrla. Glavni Teododi trdovratno zavrača, da bi udaril Marjoto Totis s kamnom in opušnje v svojem zagovoru razmerje z njo. Na obravnavni zaslišane priče so izpovedale, da so videli z gozdne poti nekoga moškega, ki je nesel nek predmet in z njim kleče nekaj udarjal. Razprava se nadaljuje in bomo o njenem izidu še poročali.

Krade kakor sraka

Anton Mikuš je človek, ki mu redno delo ne diši, v bivši Jugoslaviji je bil že štirinajstkrat kaznovan, vse te številne kazni pa ga niso spremenovale. Lani je ponovno začel kraditi. Tako je v okolici Skofje Loke in Kranja kradel kmetom, pri katerih je priložnostno razal les, električni material, konjsko opremo in druge stvari. Ukradene predmete je prodajal po zelo nizkih cenah kmetom, pri katerih ni kradel, denar pa je zaplil. Na glavni obravnavi pred okrožnim sodiščem v Ljubljani 6. maja je odkritostno priznal svoja dejanja.

PUTNIK SLOVENIJA in MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA sta uvedla turistične branilne službe.

Vsako, ki varuje za svoj letni dopust ali za izlet in potovanje ter vlaga pri Putniku Slovenija ali pri Mestni hranilnici Ljubljanski, se mu bodo ti prihranki obrestovali s 10%. Vse pojasnila dobite pri Mestni hranilnici Ljubljanski ali pri vseh poslovalnicah Putnika Slovenija, kjer zahtevate zadevne prospekte.

Vlomilec, ki je vlomil v NA-MA prijet

Naši bralci se prav gotovo že spominjajo vesti, da je bilo 14. aprila letos vlomljenje v poslovainico NA-MA na Cankarjevi cesti. Vlomilec je s svojim dejanjem povzročil podjetju za okrog 75.000 dinarjev škodo. Te dni so v Mostarju (Hercegovina) aretirali brezposelnega ključavničarja Milenka Sererja, ki je bil prijeljan v Ljubljano. Serer je priznal, da je 14. aprila vlomil v NA-MA in izjavil, da je vlomil sam ter da je iskal denar. Pri njem so našli kovček in nekaj tekstilnega blaga, ki izvirja iz omenjenega vlomila.

RAZNAŠALKO, solidno, starejšo, za Šiško, sprejme uprava »Slovenskega poročevalca«

UPOKOJENEC (čez dan odsoten), išče stanovanje pri gospodinjstvu. Ponudbe v ogl. odd. pod »Vdovec«. 8171-9
STUDENT arhitekture, mladen in pošten, nujno potrebuje sobo, po možnosti tudi hrano (v centru mesta ali v bližnji okolici). Plača dobro. Ponudbe v ogl. oddelku pod »Dobri plačnik«. 8172-9

Izmenjava brzojavk najvišjih predstavnikov FLRJ in Turčije

Izjava Miše Pavičevića ob prihodu v Atene

Beograd, 10. maja (Tanjug). Po obisku Jugoslavije sta turški ministri predsednik G. Adnan Menderes in predsednik republike Jugoslavije maršal Tito izmenjali naslednji brzojavki:

G. Menderes je izmenjal naslednji brzojavki tudi s podpredsednikom zveznega izvršnega sveta Edvardom Kardeljem:

Njegovi ekscelenci podpredsedniku zveznega izvršnega sveta Edvardu Kardelju

Njegovi ekscelenci podpredsedniku zveznega izvršnega sveta Edvardu Kardelju

Ko se vračam v domovino, hitim se enkrat izraziti Vaši ekscelenci globoko hvaležnost za iskreno, pozorno in naklonjeno gostoljubje, ki ste ga mi in Vaša soprog izkazali meni in mojim sodelavcem. Iz lepe, prijateljske in zavezniške države smo odnesli nepozaben spomin na dejanski občutek zapužanja v prijateljstvo naših držav in bodočnost naše zveze ter globoke iskrene simpatije. Prosim Vas ekscelenco, da sprejmete izraz moje občutkov visokega spoštovanja in izroči Vaši soprogi moje visoko spoštovanje.

Vrnil sem se v domovino, noseč z obiska Jugoslaviji nepozaben in ganljiv spomin. Odkriti in iskreni razgovori, ki sem jih imel, so potrdili moje prepričanje, da se bo naša trojna zveza, zasnovana in uresničena v popolnem soglasju z geopolitično stvarnostjo in visjimi koristimi naših držav, ki so v soglasju s koristimi vseh držav, iskreno predanih stvari miru, razvijala kot sredstvo miru in napredka za največjo blaginjo naših treh zavezniških držav in vseh narodov dobre volje. Posebno sem srečen in počaščen, da sem Vas imel priložnost spoznati. V pričakovanju, da Vas kmalu vidimo pri nas v Turčiji, Vas prosim, da verjamete v občutek mojega visokega spoštovanja in iskrenega prijateljstva.

Ankara

Ankara

»Toplo se zahvaljujem za brzojavko, ki mi jo je poslala Vaša ekscelencia in popolnoma delim Vaše prepričanje, da se bo Balkanska zveza stalno razvijala kot sredstvo miru in plodnega sodelovanja v korist treh zavezniških držav in miru v svetu sploh. Zelo sem vesel, da bom lahko obiskal Vašo lepo državo tem prej, ker sem prepričan, da oseba srečanja lahko samo poglobijo medsebojno razumevanje. Sprejmite izraz mojega visokega spoštovanja in iskrenega prijateljstva.»

Ankara

Ankara

Prisrčno se zahvaljujem za brzojavko, ki mi jo je poslala Vaša ekscelencia ob odhodu iz Jugoslavije. V prepričanju, da se bo naše trojno sodelovanje še nadalje plodno razvijalo, Vam pošiljam prijateljske pozdrave v svojem imenu in v imenu svoje soproge, kakor tudi izraze svojega spoštovanja.

Ankara

Pogojna obramba Kijemoja in Macuja

Veleposlaniki čakajo navodila

Molotov je pripravljen v nedeljo podpisati na Dunaju avstrijsko državno pogodbo

MOSKVA, 10. maja (Reuter). Britansko veleposlanstvo v Moskvi je sprejelo poslanico sovjetskega zunanjega ministra Molotova, v kateri izraža pripravljenost v nedeljo podpisati na Dunaju avstrijsko državno pogodbo. Enaki noti, ki vsebujejo poslanico, sta sprejeli tudi veleposlanstva ZDA in Francije.

»DUNAJ, 10. maja (Tanjug). Na današnji sedmi seji pripravljane konference veleposlanikov in avstrijskih predstavnikov so nadaljevali razpravo o 35. členu načrta državne pogodbe. Kakor se je zvedelo, je sovjetski veleposlanik Iljičev ponovil zahtevo, naj pravice Sovjetske zveze do odkodnine za odstopljeno bivšo nemško imovino Avstriji ostanjejo v besedilu pogodbe s tem, da bi bile sovjetske koncesije določene s posebno avstrijsko-sovjetsko pogodbo. Da bi čim bolj olajšala sporazum med velesilami, avstrijska delegacija ni podala posebnega predloga. Sklenili so, naj se odškodnina ameriškim, britanskim in holandskim državam, katerih nafalni virel so leta 1940 prešli v nemške roke, nadoknadi na podlagi sedanje avstrijskega zakona o poravnavi škod, ki jo je povzročila nacistična Nemčija.

Krogli, ki so blizu avstrijski delegaciji, imajo vtis, da potek današnje seje kaže, da delegacije niso sprejele nobenih novih navodil in da je zato razprava potekala v okvirih včerajšnje seje. Poudarjajo pa, da je bilo ozračje na današnji seji boljše kakor včeraj.

»Današnji seji računajo avstrijski uradni krogi z gotovostjo, da bo pripravljena konferenca veleposlanikov končala delo jutri. Uradni predstavnik vlade je noč izjavil, da bo konferenca zunanjih ministrov štirih velesil in predstavnikov avstrijske vlade v vsakem primeru konec tedna in da ji bo neposredno sledil podpis državne pogodbe. Dodal je, da bodo ministri morda na krajišnji seji rešili vprašanja, ki so ostala odprta na konferenci veleposlanikov.

V NEKAJ VRSTAH

VARSAVA, 10. maja. TASS poroča, da so sovjetsko delegacijo na čelu z ministrskim predsednikom Bulganinom ob prihodu na varšavsko letališče sprejeli predsednik državne sveta Bierut in drugi visoki funkcionarji ter vodje delegacij ostalih vzhodnoevropskih držav. Iz Berlina je v Varšavo odpotoval sovjetski obrambni minister Zukov, ki bo tudi sodeloval na konferenci vzhodnoevropskih držav, za kitajskega opazovalca je določen podpredsednik vlade in obrambni minister Peng Te Hual.

TOKIO, 10. maja (AP). Pekinški radio poroča, da je bilo med spopadom s kitajskimi reaktivnimi letali tipa »Mig« srestreljeno nad Rumunim morjem ameriško reaktivno letalo tipa »Sabre« F-86, medtem ko sta bili drugi dve poskodovali.

PARIZ, 10. maja (AFP). Podpredsednik turške vlade in vodja turške delegacije na zasedanju sveta Atlantskega pakta Fatih Zorlu je na tiskovni konferenci izjavil, da je v svetu govornik o kitajsko-ruskem paktu, katerega so člani sveta sprejeli, in o bandunski konferenci, ki zanima tudi Atlantski pakt.

WASHINGTON, 10. maja (AFP). Predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva je na današnji tiskovni konferenci izjavil, da ameriška vlada podpira razširjeno južnovietnamsko vlado, ki jo je sestavil Ngo Din Dijem.

Vsak četrtrek — novi »TT«

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR BRČKO

prodaj:

2 PARNA KOTLA,

vsak kotel ima po 148,20 m² ogrevne površine s predgrelecima pare po 31,5 m² ogrevne površine. Kotli so novi preizkušeni na 10 atm. Kapaciteta vsakega kotla je 2 t pare na uro.

Kurišče je izvedeno s poševnim stopničastim rastrom.

Kotli so proizvodnje T. P. K. Zagreb.

1 PARNI STROJ,

ležč, z visokim in nizkim pritiskom in s kondenzacijo.

1 GENERATOR

vgrajen k vztrajnikom, kompletan z vsemi deli. Razvodna plošča, transformator. Budilka je posebno sklopljena s ekscentrom. Moč generatorja 500 kW, napetost 3100 V. Znamka: Siemens Schuerer Werke, Wien.

Pogoje prodaje dobite: Sekretariat za gospodarstvo pri okrajnem ljudskem odboru Brčko.

Dajmo Ljubljani hipodrom!

To je klic, ki ga slišimo zmerom znova med tisoči ljubljanskih ljubiteljev konjskega športa in še več deset tisoč onih iz podeželja po vsej Sloveniji. Za celih deset let! Vsi drugi športi so dobili na področju ljubljanskega mesta po volji svoj prostor na soncu, samo konjski šport ga še nima.

»To je klic, ki ga slišimo zmerom znova med tisoči ljubljanskih ljubiteljev konjskega športa in še več deset tisoč onih iz podeželja po vsej Sloveniji. Za celih deset let! Vsi drugi športi so dobili na področju ljubljanskega mesta po volji svoj prostor na soncu, samo konjski šport ga še nima.

Znano je, da je ta športna panoga predvsem pomembna za ljudsko gospodarstvo, mimo tega pa je tudi po vzgojni strani enakovredna vsem ostalim športom, predvsem pa daje mladini veliko telesne spretnosti in jo pripravljaja na izvenredno vzgojo. Res je, da je med športi morda najtežja, ker je edinstvena po tem, da se poslužuje živega rekvizita — konja, toda prav zaradi tega — samo zatrujejo poznavalci — so edini med najlepšimi. Konjski šport je mimo tega tudi važno sredstvo za preizkušanje konja glede njegove sposobnosti in tako prepotrebni čimtelj pri odpiri dobrih konj za ljudsko gospodarstvo. Samo reja za delo sposobnega konja se izplača gospodarju, kajti slab konj z delom ne povrača stroškov za svoje vzdrževanje. Slednjič je konjski šport tudi velikega pomena pri pospeševanju turizma, kajti dobro organizirane konjske ogledne prireditve privlačijo ljudske množice od vsake strani.

»Znano je, da je ta športna panoga predvsem pomembna za ljudsko gospodarstvo, mimo tega pa je tudi po vzgojni strani enakovredna vsem ostalim športom, predvsem pa daje mladini veliko telesne spretnosti in jo pripravljaja na izvenredno vzgojo. Res je, da je med športi morda najtežja, ker je edinstvena po tem, da se poslužuje živega rekvizita — konja, toda prav zaradi tega — samo zatrujejo poznavalci — so edini med najlepšimi. Konjski šport je mimo tega tudi važno sredstvo za preizkušanje konja glede njegove sposobnosti in tako prepotrebni čimtelj pri odpiri dobrih konj za ljudsko gospodarstvo. Samo reja za delo sposobnega konja se izplača gospodarju, kajti slab konj z delom ne povrača stroškov za svoje vzdrževanje. Slednjič je konjski šport tudi velikega pomena pri pospeševanju turizma, kajti dobro organizirane konjske ogledne prireditve privlačijo ljudske množice od vsake strani.

Obisk v »Zastava-filmu«

BEograd, 10. maja (Tanjug). Burmanska vojaška delegacija je danes popoldne obiskala filmski center JLA »Zastava-film«. Člani delegacije so se seznanili z delom in uspehi te ustanove. Gostom so predvajali nekaj solskih in dokumentarnih filmov, namenjenih sodobni vzgoji in izobrazbi pripadnikov JLA.

SAHOVSKI TURNIR V HAMBURGU

PRVA ZMAGA PIRCA

Hamburg, 10. maja. Danes se je tukaj začel mednarodni sahovski turnir, na katerem sodelujejo razen nemških šahistov tudi Jugoslovani »Vasja Pirca in Aleksander Matanović, Anglež Golombek, Holanec Prins, Italijan Castaldi in Avstrijec Benl. V I. kolu so bili doseženi tili izidi: Golombek: Darga remi, Relistab: Kininger remi, Pirca: Blalac 1:0, Heisliche: Schmidt 1:0, Partije Matanović: Benl, Pfeiffer: Prins in Castaldi: Lange so bile prekinjene.

TURNIR V BUENOS AIRESU

IVKOV PRED KONČNO ZMAGO

Na mednarodnem sahovskem turnirju v Buenos Airesu so odigrali prekinjene partije. Kakor je bilo pričakovati, je Ivkov premagal argentinskega velenjostarika in se nato še bolj utrdil v vodstvu hkrati pa si skorajda že zagotovil prvo mesto. Tudi Gilgerič je dobil ob prekinjeni partiji, in sicer z Gulmarodom ter Trifunovičem, medtem ko je slednji remiziral z Bencom. Po XV. kolu ima Ivkov 12 točk, Gilgerič 10, Szabo 10,5, Plinik 10, Rosetto 9,5, Pachmann 9 (1) itd.

Titova štafeta granicarjev v Trzinu

TRZIN, 10. maja. Titova štafeta granicarjev, ki je sinoč burno potrdila tekla skozi Jesenice in prenočila v Zirovnici, je davi preko grebenov Karavank dosegla v dopoldanskem delu Trzina v mestu, v njeno pokrajino priredili zborovanje, na katerem so govorili predsednik MLO in zastopniki množičnih organizacij. Nosilci granicarske štafete so nato nadaljevali pot v gore dalje proti Jezerskemu na avstrijsko mejo.

ROKOMET

Državna reprezentanca v Ljubljani

Včeraj je prispela v Ljubljano državna moška rokometna reprezentanca, ki se bo med 12. in 14. junijem odboje, to je pred odhodom v Celovec, kjer bo v nedeljo tekla za reprezentanco Avstrije. Jutri ob 17.30 na stadionu Odreda prijateljsko srečanje s izbrano enajstoročno slovensko ekipo. Tekma bo zanimava, saj se tudi slovensko moštvo pripravlja za dvoboje z reprezentanco Koroske, ki bo 19. junija.

TENIS

LJUBLJANA: BRANIK 3:1

Letošnje teniško sezono v Ljubljani sta začeli moštvi Ljubljane in mariborskega Branika. V medsebojnem srečanju so pričakovano zmagali ljubljancani 3:1. Gostje so dosegli častno točko v igri dvojic, medtem ko so domači tekme dobili vse partije v igrah posameznico. Rezultati: Zerovec (L): Lovrec (B) 1:6, 6:2, 6:3, Skulj (L): Bergant (B) 6:1, 6:1, Ogrin (L): Toš (B) 6:3, 7:5, Zerovec-Ogrin (L): Lovrec-Bergant 6:3, 2:6, 2:3.

TELOVADNA AKADEMIJA V LENARTU

Telesnovzgojno društvo Partizan v Lenartu je izvedlo te dni tečajev akademskih z bogatim sporedom. Nastopili so pionirji s prostimi vajami, preskoči čez koruzo, dalje pionirke, mladinci s prostimi vajami in mladince s tečajevno igro »Dimnikarje«. Največ priznanja so želi člani z vajami na bradi, kjer sta se najboljši odlikovala Breznik in Kramberger.

Ob tej priložnosti bi radi povedali, naj bi društvo čimprej uredilo igrišče za odbojko in košarko. Z majhnimi stroški bi mladinci, ki se zelo zanimajo za ta šport, tako ustregli.

III. planinski pohod jugoslovanskih študentov

Včeraj so se s III. meduniverzitetnega planinskega pohoda po Kranjski gori. Včeraj je odšel na izvedbo ljubljanski PD Univerza, vrnili v Ljubljano študenti planinci. Tekmovanja se je udeležilo 15 moških in 2 ženski ekipi. Smer za moške je potekala iz Kranjskega jezera v Ljubljano, nato čez Radoho v Dom v Logu, sli dolini, kjer je bil cilj in razdelitev nagrad, ženske pa so tečajevale na prog. Črna-Ljubno, Proga je bila težka in nepregledna, poleg tega pa je tečajevanje bilo v težjih kategorijah opazno pomanjkanje naraščanja. Pohvalno zaslugi boksařji Kajzer, Čeh, Slavič, Bitenc, Strukar in Voljnovi.

PO REPUBLIŠKEM PRVENSTVU V BOKSU

Borbenost sama ni dovolj

Ce bi hoteli posebej omenjati nekatere najboljše in najboljše lavo boksařje, bi morali navesti Boštjana in Nakičevića, ki sta pokazala vrsto lepih in preciznih udarcev ter dokazala, da se mladi tekmovalci lepo razvijajo. Izredno zagrizene so bile borbe polihank, lahki, polwelterski, welterski in srednji kategoriji, medtem ko je bilo v težjih kategorijah opazno pomanjkanje naraščanja. Pohvalno zaslugi boksařji Kajzer, Čeh, Slavič, Bitenc, Strukar in Voljnovi.

Finalne je zadovoljili vse ljubitelje boksa. Uspele kombinacije udarcev, odlična skladnost delja rok in nog ter pravi športni duh med nastopajočimi so želi splošno odobravajo občinstva, ki ga je marškiraj prekoratilo prva meje podizganja svojih ljubiteljev. Sodniki niso opravili svojega naloga v največje zadovoljstvo, kajti sicer bi bilo to prvenstvo lahko prineslo še lepši uspeh v celoti.

Svet za ljudsko zdravje in socialno politiko Ljudske republike BiH razpisuje natečaj za 4 ZDRAVNIKE za specializacijo za fiziologijo ZDRAVNIKA za specializacijo za ortopedijo (za delo v ustanovi za kostno tuberkulozo), 2 ZDRAVNIKA za specializacijo za nevropsihiatrijo ZDRAVNIKA za specializacijo za bakteriologijo ZDRAVNIKA za specializacijo za epidemiologijo KEMIKA za specializacijo za sanitarno kemijo

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR BRČKO prodaj: 2 PARNA KOTLA, vsak kotel ima po 148,20 m² ogrevne površine s predgrelecima pare po 31,5 m² ogrevne površine. Kotli so novi preizkušeni na 10 atm. Kapaciteta vsakega kotla je 2 t pare na uro.

Večje Industrijsko podjetje v Ljubljani razpisuje mesto tehničnega direktorja in šefa konstrukcijskega oddelka. Pogoji: strojni inženjer z večletno prakso. — Plača po tarifnem pravilniku. Razen tega sprejemno v službo VEČ INŽENIRJEV KEMIJE. Ponudbe pošljite pod »Elektrokemija« v ogl. oddelku. 3718-A

Konjagi so se imenovali, kakor je Bering z nekaj truda izvlekel iz njih. Alaska so dejali svoji deželi. Alaska — Plenier je zabeležil to ime v svoje zemljevid. Sčasoma se je razpletel dogovor med možmi »Svetega Petra« in ljudmi kamene dobe. Steller je prežal in prisluškoval. Opazoval je kretnje divjakov, poslušal zven njihovih besed, tehtal njihove izraze in skušal priti do dna njihovih nameram. Niso delali vtiska jeznih niti razdraženih; niso bili prišli kot sodniki in maščevalci. Stellerjeva legenda se je izkazala za bajko, za igro domišljije. Resničnost je bila bolj presenetljiva, bolj čudovita in bolj pretresljiva. Plenier je jo priključil zvečer svojim zapisom o Ameriki.

ponujajo vse mogoče. Radi bi nas še enkrat pripravili do streljanja, obenem pa se ga strašno bojijo. Borijo se za nas, da bi še ostali. Njihovo prebujenje bo strašno, ko se Evropa vrne spet. Dne 6. septembra je slednjič zavel ugoden severovzhodnik. Ladja je odrinila na morje, sunkovito se je odtrgala od kopenske pregrade, kakor bi se bila izmotala iz pajčevine, in Konjagi so kričali na bregu, mahal in dajali znamenja v čolnih ter opazovali, kako so njihovi bogovi počasi odnesli pete. Tudi ptici so vršali in hrumeli okrog jambornice: kormorani, galebi, sloke, potapljavci in golobi so švigali nad vodo, se pozibavali pod temnimi oblaki po zraku in jo spremljali na odprto morje. Okrog dveh popoldne Alaske ni bilo več na doledu. Pred stanovitim in prekrasnim vetrom je tekel »Sveti Peter« proti jugu, se obrnil proti jugozahodu, nato proti zahodu in okrenil konico premca spet tjakaj, kjer je v daljavi ležala domovina.

Albatrosi so s prečečimi očmi jadrali nad njihovimi krdeli. Roparski galebi in pušini so čakali, da bi nasledlo katero od njihovih orjaških teles. Morilci so skušali mladiče, nemočno kitovo otročad odgnati od mater. Medtem ko je v zraku še visela napeta tišina pred viharjem, svinčena in pritiskajoča, je bežeča žival razjarjena divjala med seboj.

Steller je sedel v poveljnikovi kajuti. Pripovedoval je — o svojih studijah, o potovanjih po Sibiriji in Kamčatki, o velikem Bajkalskem jezeru, na meji Mongolske, ki ga je bil pred tremi leti prepotoval in raziskal. Bering je poslušal in skušal zaokrožiti svojo sliko o pristavu. Zilav fant, na videz kakor zapečakar, svetlokožen, naprej nagnjene drže in tesnih prsi, toda neugonbljiv, zdrav ko riba, nezlomljiv, Nemeč, ki je združeval v sebi značilne lastnosti svojega naroda: pogum in trmo, precejšnja poudarjenost, svojeglavost, krepkost duha, nezmožljivost. Ne mehkužen, ne čustvenjak kakor Ovcin, in tudi ne tako simpatičen, po človeško razumljivo, toda veder, trd in oster kakor brušen kristal. Georg Wilhelm Steller — njegov mladi varovanec, njegov stalni kritik, njegov tajni nasprotnik... Bering ga je potrepljal po rami: »Zdaj ste menda tudi Vi prepričani o tem, da nam ne more več iti za raziskave in študije o odkritih pokrajinah, nič več za ustanovitev idealne kolonije po Leibnizovih načrtih, marveč...« »... za skorbut, kapitan poveljnik,« je odgovoril Steller brez oklevanja. »Za priboritev prostora proti zahodu, za povratek.« »Vi ste v borbi proti boleznim storiili več, Steller, kakor vsak drug na krovu. Za to se zahvaljujem Vam. V Vaših očeh se zdim gotovo star bedak, ker začenjam ceniti Vaše zdravilne metode šele zdaj. Vem, da sem storil napako. Toda ne sodite prestrogo o meni. Storitve, prosim, kar je v Vaših močeh, da bi zajezili skorbut. Ubogi Šumagin ne sme imeti naslednikov.« »Kolikor cenim jaz, bo zaloga zelišč zadostovala še nekako za dva tedna, kapitan poveljnik. Voda...«